

Schrijver Joeri Vos
Titel De Lankmoedigen
Jaar 2016
Uitvoering Toneelgroep Oostpool / Joeri Vos

Copyright (C) 2016 Joeri Vos

DE LANKMOEDIGEN

Goede bedoelingen, deel 3

première 22 oktober 2016 Huis Oostpool, Arnhem

De Lankmoedigen is, na **De Onrendabelen** (regie: Marcus Azzini, première 10 Januari 2015) en **Fresh Young Gods** (regie: Eric de Vroedt, première 24 oktober 2015), het derde en laatste deel uit het **Goede Bedoelingen** drieluik van **Joeri Vos**.

tekst en regie Joeri Vos | **spel** Valentijn Benard (stem), Sven Bijma (stem), Maud Dolsma (stem), Jacobien Elffers, Roland Haufe, Ruta van Hoof, Noël S. Keulen, Ilke Paddenburg en Chiem Vreeken | **decor** Mats Boswijk | **muziek** Bastiaan Woltjer | **lichtontwerp** Stijn van Bruggen | **kostuums** Femke van Neerven, Jessica Hellbach | **kostuumatelier** Femke van Neerven | **regieassistent** Gilles Groot | **techniek** Wiel Coopmans, Gijs Kuijpers, Christiaan Toonk | **productie** Aafje Roth | **publiciteit** Suzanne Bos

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَتَسَاهَلَا

In naam van den lankmoedigen en albarhartigen God.

eerste zin uit de Koran.

Er zijn drie soorten burgers. De vermogenden zijn nutteloos en streven naar steeds meer. En anderen die niets hebben en gebrek lijden - gevaarlijk, zich teveel aan afgunst overgevend - brengen de bezitters schadelijke steken toe, bedrogen door de tongen van bedorven leiders. Maar de groep er tussenin bewaart een land door zich te houden aan de regels die het stelt.

Smekende Moeders van Euripides, 422 voor Christus.

lankmoe'dig, bn. bw., (-er, -st), niet spoedig verstoord, toegevend, veel kunnende verdragen: *de liefde is lankmoedig* (Cor. 13 : 4); *zich lankmoedig tonen*; *iets lankmoedig verdragen*.

lankmoe'digheid, v. **lankmoe'diglijk**, bw.

de Dikke Van Dale.

Een dag en een nacht geleden is op een terrein voor hufferproof containers, in deelgebied Pernis, gemeente Rotterdam, Hansje gevonden. Ze is dan ernstig toegetakeld, waarschijnlijk met een honkbalknuppel, ze is buiten bewustzijn en voor haar leven wordt gevreesd. De ambulance vertrekt met loeiende sirenes naar het Fransiscus ziekenhuis in Hoogvliet, het terrein wordt afgezet voor politieonderzoek. Hoewel er overal bewakingscamera's hangen is de mishandeling daarop niet te zien. Het is niet mogelijk om van Hansje te horen wat haar is overkomen: onderweg naar het ziekenhuis raakt ze in coma. Toch komt er snel een verdachte in beeld: de 21 jaar oude Kevin van V., een bekende van de politie. Hij is de vriend van één van de dochters van het enige gezin dat op dat moment nog op het terrein woont. Het gezin zou de volgende dag worden uitgezet, maar hangende het onderzoek wordt dit opgeschort. Kevin wordt nog die nacht meegenomen naar het bureau. Kevin ontkent betrokkenheid en beschuldigt een mysterieuze "Marokkaan", die in een dure auto het terrein op kwam rijden en een relatie zou hebben met de jongste dochter van het gezin. Zijn verklaring is warrig en ongeloofwaardig en wordt in eerste instantie niet serieus genomen, maar beide dochters van het gezin vertellen hetzelfde verhaal. Op bewakingsbeelden is bovendien een lichtgetinte man te zien, die die middag het gezin bezoekt en daar lange tijd blijft. Dan duikt er op internet een filmpje op waarop de jongste (minderjarige) dochter van het gezin seks heeft met waarschijnlijk deze zelfde persoon. Een man die door de cumulatieve kennis van het wereldwijde web al gauw herkend wordt als Necmettin K. echtgenoot van Esra Erdogan – dochter van de Turkse president (in werkelijkheid is Esra getrouwd met Berat Albayrak, sinds 24 november 2015 minister van energie in de Turkse regering – maar laat de werkelijkheid de pret niet drukken).

Als de dienstdoende rechercheur die naam intoetst in de gecentraliseerde zoekmachine van de nationale politie (het systeem werkt nog niet goed samen met de windows 98 computers waar zijn afdeling in Pernis mee werkt, dus hij moet er voor naar het hoofdbureau), verschijnt er een vinkje van de binnenlandse veiligheidsdienst achter zijn naam, als 'person of interest'. Niet veel later ontvangt de rechercheur een telefoontje van iemand die zich voorstelt als medewerker van de minister van Veiligheid en Justitie met de mededeling dat Necmettin op dat moment niet meer in Nederland is, dat onderzoek uiteraard zeer welkom is, maar dat het politiek onverstandig is om hem op dit moment als verdachte aan te merken. De rechercheur, die in de haven van Rotterdam wel het een en ander gewend is aan internationale bemoeienis met onderzoek, maar dit toch wel bijzonder vindt, tipt een bevriende journalist van RTL-nieuws, en richt vervolgens zijn eigen onderzoek weer op Kevin, en de oudste dochter van het gezin (die al snel als bron van 'de sekstape' wordt gevonden).

Het eerste bericht over ernstige mishandeling van een transgender vrouw in het havengebied van Rotterdam, klimt al snel op tot het meest gelezen artikel van de dag. De verschillende updates - waar eerst een blanke verdachte wordt opgepakt, daarna een lichtgetinte man in beeld komt (een aantal nieuwssites had al in neutrale bewoordingen gewezen op het feit dat er niet ver van de plaats delict een AZC staat, andere sites nemen dat nu over) – waarvan bovendien een seksfilmpje opduikt (die door overenthousiaste nieuwsredacties veelvuldig gedeeld wordt (tot het OM ze er fijntjes aan herinnert dat ze zich op deze manier schuldig maken aan de verspreiding van kinderporno, waarna de links in allerijl weer van de sites verdwijnen, maar het leed inmiddels geschied is) en vervolgens de (onbevestigde) verhalen van politieke bemoeienis vanuit Ankara. De anders onverklaarbare bewering van de politie dat Kevin van V. vooralsnog de enige verdachte in het onderzoek is, zorgen er voor dat het hele land in de ban raakt van deze nieuwste nieuws-soap. Ook buiten Nederland wordt het verhaal veelvuldig opgepikt. Een veel verontrustender nieuwsbericht, van plotseling sterk dalende olieaandelen op de beurzen in Japan en China, sneeuwt hierdoor onder. Journalisten verzamelen zich op het terrein in Pernis en rondom het Fransiscus ziekenhuis. De politie brengt een aantal sussende en vrij nietszeggende verklaringen. Bij een eerste aangekondigde solidariteitsmars van de LHBTQ-gemeenschap, worden al enkele honderden mensen verwacht en inmiddels hebben meerdere 'groepen' op sociale media

aangekondigd om ook op de een of andere manier te protesteren tegen wat zij in deze zaak als het grootste onrecht beschouwen. Op veel rechtse sites is steun voor de oproep van de LHBTQ-gemeenschap, en in de comments wordt de schuld veelal gelegd bij de Islamisering van Nederland. Ook een oproep tot steunbetuiging aan de gewone Rotterdammers - c.q. het gezin en Kevin - en het opeisen van verder onderzoek naar de betrokkenheid van de Islamitische Necmettin, wordt veelvuldig gedeeld in kringen van Pegida-aanhangers en harde kern Feyenoordsupporters. Op een PVV-facebook fanpagina verschijnt korte tijd een oproep tot de bestorming van het AZC in Beverwaard. Een keur aan linkse sites roept ook op tot solidariteit met de LHBTQ-gemeenschap, maar ook tot protest tegen racisme in het algemeen, tegen de invloed van multinationals, tegen de verharding en verrechtsing van de samenleving, of een combinatie van al het voorafgaande. Vanuit (uit Turkije gestuurde) moskeeën wordt via officiële kanalen opgeroepen tot kalm en vreedzaam protest, en ook militantere islamitische groepen roeren zich: op verschillende fora wordt 'bewezen' dat het hier gaat om een homoseksueel en Zionistisch complot tegen de Islam. Een andere, meer populaire theorie zegt dat het een vooropgezet plan van Gülenisten is. Over en weer regent het doodsbedreigingen. De veiligheidsdienst verliest door een blunder een halve dag het zicht op een groep rondom twee zogenaamde 'terugkeer-jihadi's' en slaat alarm. De 'driehoek' van Rotterdam (de burgemeester, officier van justitie en hoofdcommissaris) wordt bijeengeroepen, en er wordt besloten de situatie op te schalen naar Grip 3 (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure. 3: Bedreiging van het welzijn van grote groepen van de bevolking binnen één gemeente.). De autoriteiten houden rekening met het ergste. ME-ers worden opgeroepen, verloven worden ingetrokken. In heel Rotterdam geldt een noodverordening. Een klein aantal mensen wordt preventief opgepakt: bij politie bekende, gewelddadige sleutelfiguren van extreem rechtse -, linkse -, en jihadistische persuasie brengen op grond van vage aanklachten de nacht door in een politiecel. Maar het is een druppel op een gloeiende plaat. Die nacht gaan bij heftige rellen groepen burgers met elkaar op de vuist. Tenminste tweeënveertig burgers en achttien agenten raken gewond. Er word met stenen en brandbare vloeistoffen naar de politie gegooid. In de hele stad worden winkels geplunderd en vernielingen aangebracht. De ME moet meerdere keren in actie komen, waaronder bij het asielzoekerscentrum in Beverwaard. De politie zet een waterkanon en traangas in. Er worden ruim tweehonderd aanhoudingen verricht. De volgende ochtend houdt Rotterdam haar adem in voor wat verder nog gaat komen.

Via de televisie boven het ziekenhuisbed van Hansje en door nieuwsupdates op mobiele telefoons krijgen we iets mee van wat er zich buiten afspeelt.

De Personages

Hansje Brinker	Noël S. Keulen
Monique Anne-Lorre van Leeuwen	Ilke Paddenburg
Robert Hofman	Roland Haufe
Aïsha Özkan	Ruta van Hoof
Xenevieve Donati	Jacobien Elffers
Jan van Velzen	Chiem Vreeken
Humberto Tan Matthijs van Nieuwkerk Durk Veenstra Bezorgde burger 2 Jeroen Pauw Marc de Jong Protesteerders Frits Wester Peter R. de Vries Jules Deelder Voorzitter Monica Overdijkink Jort Kelder Rutger Castricum Jeroen Overbeek	Valentijn Bernard
Bezorgde burger 1 Roland Koopman Protesteerders Tofik Dibi Ahmed Aboutaleb Xander van der Wulp Ron Fresen Hans Andringa Dr. Brouwer Maarten van Rossem Marc-Marie Huijbrechts Tunahan Kuzu	Sven Bijma
Anna Drijver	Maud Dolsma

Hansje (44) - die na een lange periode van onzekerheid, twijfel en het gevecht met de verzekering, sinds een aantal jaren in een traject van geslacht-verandering zit, en nu, na een lange aanloop van bedenktijd en hormoonbehandelingen, eindelijk klaar was voor de finale stap en in haar agenda met hartjes de dagen had geteld tot aan de dag waarop de operatie gepland stond - heeft al jaren geen contact meer met haar familie.

Een paar vrienden heeft ze wel, maar geen 'boezemvriend', en geen van haar vrienden heeft haar opgezocht in het ziekenhuis. Het is geen desinteresse of hardheid: ze waren geschokt toen ze Hansje herkenden op de journaalbeelden, en als ze hadden geweten dat er niemand voor haar was, waren er zeker een paar mensen gekomen - maar in zo'n geval denk je al gauw dat je te veel bent, en dat er zeker iemand anders voor haar zal zijn. Hansje ligt in coma. Ze is via draden verbonden aan apparaten die haar vitale functies controleren.

Ze is dramatherapeut en gezinscoach, en de 25ste hulpverlener die zich op het gezin in de hufferproof-container mocht stukbijten. Door een nare samenloop van omstandigheden (zie De Onrendabelen) zag zij zich genoodzaakt de vertrouwensband, die ze met Kevin van V. had opgebouwd, te schenden, door hem aan te geven voor aanranding, in de hoop dat hij hulp zou krijgen. Het vooruitzicht weer terug naar de gevangenis te moeten deed iets bij Kevin knappen en hij kwam pas weer bij zinnen toen Hansje bewusteloos en bebloed aan zijn voeten lag.

Monique (51) is een rot in haar vak. Via de LHNO begon ze op haar zeventiende aan de zusteropleiding. Op haar eerste dag moest ze het lichaam wassen van iemand die haar opa zou kunnen zijn. Ze had nog nooit eerder een naakte man gezien. Inmiddels heeft ze zich opgewerkt (via bijna elke afdeling van het ziekenhuis) tot verpleegkundig specialist op de IC. Het is zinvol en uitdagend werk, met veel verantwoordelijkheid en met een grote mate van zelfstandigheid. Er is geen tijd (soms letterlijk) om voor elke beslissing de dokter te bellen. Denk trouwens niet dat ze liever arts had willen worden, helemaal niet, ze wil juist de één op één verpleging geven die op de IC van haar gevraagd wordt. Het werk is emotioneel soms zwaar: vooral de gesprekken met de familie raken haar. Of als een patiënt heel jong is. Onderling spreken ze overigens niet over patiënten maar over klanten. En het is misschien cru om te zeggen, maar hoe meer er mis is met

zo'n klant, hoe uitdagender het is. Dat is ook een belangrijke reden waarom ze voor deze afdeling heeft gekozen. Ze schrikt af en toe wanneer ze zichzelf tegen haar man over een klant hoort praten alsof het een kruiswoordpuzzel is. Of wanneer ze het in één zin over een overleden bed heeft én over haar vakantie. Maar ze weet dat deze klinische afstand het werk dragelijk maakt. Je moet je werk niet (altijd) mee naar huis nemen. Ze is groot fan van Heel Holland Bakt, zelf bakken en sudoku's.

Robert (41) is een stille, vriendelijke man. Hij studeerde geneeskunde, gespecialiseerd in ouderengeneeskunde vanuit een roeping om mensen op een zo prettig mogelijke manier hun laatste levensfase te laten beleven. Tijdens zijn coschappen in een verpleeghuis raakt hij echter overspannen. De prestatiegerichte cultuur, de onpersoonlijke sfeer en de (te) korte tijd die hij aan patiënten kan besteden worden hem te veel. Hij belandt thuis op z'n bank achter de spelcomputer, pakt er eens de Tao Te Tjing en nog wat filosofische lectuur bij en als hij klaar is om op te staan kiest hij er voor om een stap terug te doen – of zoals hij het zelf liever noemt: een stap richting de patiënt. Vanaf nu wordt hij zelf 'de handen aan het bed'. Hij gaat verpleegkunde studeren. Hij doorloopt de studie moeiteloos via een versneld traject en kiest er na zijn afstuderen voor om te gaan werken in het Fransiscus Ziekenhuis omdat hij daar met de fiets naar toe kan. Hij is goed in zijn werk: hij is snel, efficiënt en zorgvuldig, stelt de juiste diagnoses en is in staat zelfstandig te werken. Het belangrijkste is dat hij nu het gevoel heeft dat hij er voor de patiënten kan zijn en een verschil kan maken.

Aïsha (19) is een harde werker en een volhouder. Ze staat positief in het leven en gelooft in de goedheid van de mens. Als dochter van een Turkse vader en een Nederlandse moeder heeft ze altijd het gevoel gehad dat ze extra hard moest werken om er bij te horen. Ze heeft het vmbo gedaan en volgt nu de anderhalf jaar durende opleiding tot politiesurveillant, waarin ze afwisselend studeert aan de politieacademie en 'werkend leert' in de eenheid. Een goed inlevingsvermogen, flexibiliteit en communicatieve vaardigheid zijn volgens het profiel van de opleiding belangrijke eigenschappen en het is elk jaar weer een uitdaging om voldoende geschikte kandidaten te vinden. De opleiding en haar leidinggevende bij de eenheid waren heel begripvol en meedenkend, toen ze het afgelopen jaar haar opleiding een aantal maanden moest onderbreken voor de geboorte van haar dochter en vandaag heeft ze de draad weer opgepakt. Door haar werk voelt ze zich volwassen en goed over zichzelf, maar op deze eerste dag zonder haar kind kan ze zich nauwelijks concentreren en dwalen haar gedachten voortdurend af naar dat kleine popje, dat voor het eerst naar de crèche gaat. Het is een spannende dag, waarop iedereen van de politie op verschillende plekken in de stad is ingezet. Vannacht heeft ze bij de briefing van de commandant van dienst te horen gekregen dat het haar taak is om door zichtbaarheid en behulpzaamheid het gevoel van veiligheid te vergroten en na afloop voelde ze de trots die hoort bij het toebedeeld krijgen van zo'n belangrijke en verantwoordelijke opdracht. Maar in de ziekenhuiskamer komt ze er achter dat ze eigenlijk niet zo goed weet wat dat nou allemaal concreet inhoudt en slaat de onzekerheid toe.

Xenevieve (36) heeft Hansje leren kennen via Transvisie Zorg. Ze coachte Hansje haar transitieproces. Ze is taxateur en consultant, gespecialiseerd in moderne en hedendaagse kunst. Daarnaast organiseert ze, onder andere via het COC, soms activiteiten voor andere transgenders, ze geeft voorlichting op scholen en af en toe adviseert ze beleidsmakers en ambtenaren van de Gemeente Rotterdam op het gebied van diversiteit. Awareness is voor haar een belangrijk woord. Ze heeft zelf op haar drieëntwintigste een geslachtsveranderende operatie ondergaan (haar geboortenaam was Xander). Dat er nog veel werk verzet moet worden, voor een gelijkwaardige positie van de LHBTQ-mensen, bewijst de vreselijke en zinloze mishandeling van Hansje. Het is blijikbaar anno 2016 nog steeds niet veilig om als transgender over straat te gaan, en dat is verschrikkelijk. Het mag niet ongemerkt voorbij gaan. Dit is groter dan Hansje. Dit is geen losstaand incident, maar onderdeel van een trend van heroplevende vijandigheid tegenover iedereen die afwijkt van de norm. Dat is een kwalijke ontwikkeling die gestopt moet worden. Het is tijd voor actie. Ze schrijft een emotioneel betoog op haar facebook, dat als snel veelvuldig wordt gedeeld, en waarin ze de LHBTQ-gemeenschap en héél Nederland oproept tot een

solidariteitsmars voor haar goede vriendin Hansje. Daarna veegt ze haar tranen weg, en gaat ze naar het ziekenhuis, want ze móet iets doen, al is het maar haar hand vasthouden en er voor haar zijn. En zolang Hansje haar stem niet kan laten horen, zal zij haar stem zijn.

Anne-Lorre (35) is medewerker communicatie van de Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR). Ze geeft in deze hoedanigheid advies aan burgermeester Aboutaleb, en hoofdcommissaris Paauw en staat in direct contact met het Gemeentelijk Rampenmanagementteam dat op dit moment het stappenplan doorloopt ter voorkoming van een grote crisis. (In het draaiboek wordt gesproken van de vier B's: Begrijp, Beheers, Beëindig en Bespreek). Een goede monitoring van de gebeurtenissen in het ziekenhuis is hierbij van groot belang: wat er via deze weg naar de verzamelde pers gaat kan het vuur extra aanwakkeren en het advies en de sturing hierin van Anne-Lorre is gericht op de-escalerende communicatie. Ze benadrukt echter dat haar taak niet enkel directief is, communicatie werkt immers twee kanten op en begint altijd met luisteren: wat zijn de wensen en behoeftes van het slachtoffer en haar directe omgeving, wat speelt er onder de oppervlakte, hoe kan de gemeente hierin bijstaan? Welke vragen zijn er, en welke zorgen kunnen mogelijk worden weggenomen? Uit analyse van eerdere incidenten komt naar voren dat betrokkenen eigenlijk altijd de grootste behoefte hebben aan twee dingen: een luisterend oor en heldere informatievoorziening en aan die twee behoeftes probeert ze te voldoen. Het is daarbij van belang om een juiste balans tussen professionele afstandelijkheid en menselijke betrokkenheid te tonen. Door concreet en zakelijk te blijven boezem je vertrouwen in en straal je uit dat je boven de situatie staat en het overzicht bewaart, maar door te laten zien dat je een mens van vlees en bloed bent, en een ernstige situatie ook jou niet onberoerd laat, zorg je dat mensen zich ook met je kunnen identificeren, en krijgen ze het gevoel dat ze eerlijk tegen je kunnen zijn. Ze heeft toevallig twee weken geleden nog een opfriscursus met trainingsacteurs gehad, over deze onderwerpen.

Jan (56) is ondernemer. Hij heeft een aantal kleine, met elkaar verbonden bedrijfjes. Zo verzorgt hij op een nabijgelegen bedrijventerrein de beveiliging, zit hij in de tijdelijke verhuur van een aantal panden en hij heeft wat wagens rijden. Op oproepbasis staan er een paar jongens voor hem klaar voor klussen. Zijn klanten zijn vaak gelieerd aan de olie-industrie. Hij is eigenaar van café 't Butje, waar hij ook als stamgast te vinden is. Het zijn geen makkelijke tijden voor ondernemers: regelgeving is verstikkend, en als je niet oplet pakt de overheid het grootste deel van je geld af. Gelukkig heeft hij via een vriendje uit de haven een redelijk voordelige constructie - via onder andere een holdingvennootschap op Cyprus, maar je weet nooit hoe lang dat nog stand houdt: de gevolgen van de vluchtelingen crisis in Europa zullen immers ergens van betaald moeten worden. Bij 't Butje valt 't allemaal gelukkig nog mee, maar hij heeft het de laatste jaren er niet op vooruit zien gaan in Rotterdam. Maar van klagen is nog nooit iemand beter geworden: je moet de handen uit de mouwen steken. Om zijn steentje bij te dragen heeft hij zich anderhalf jaar geleden verkiesbaar gesteld voor de deelgebiedscommissie Pernis, namens de CDA, want hij is van huis uit katholiek, en diep in zijn hart speelt zijn vergevingsgezinde en barmhartige God ook nog altijd een belangrijke rol, maar voor de landelijke verkiezingen overweegt hij nu serieus om PVV te gaan stemmen – niet dat zij nou dé oplossingen hebben, maar als je ziet hoe het de laatste jaren allemaal gaat met Europa en met de Islam, dan denk je toch dat er iets moet veranderen. Al heeft hij genoeg Turkse vrienden. Daar gaat het helemaal niet om. Hij was tegen de komst van het AZC in Beverwaard, niet omdat hij iets tegen buitenlanders heeft, maar hij ziet wel dat het gewoon te veel wordt. (Als je bij dat verzet geweld gaat gebruiken ben je trouwens niet goed bij je hoofd). Het COA (Centraal Orgaan Asielzoekers) heeft overigens zijn bedrijf ingehuurd voor de beveiliging van het centrum, en nu het er toch staat is hij een paar keer langs geweest, en heeft hij wel de indruk dat het in principe goeie gasten zijn die er zitten. Het is alleen gewoon geen leven voor ze hier. Hij gelooft er niks van dat de dader uit die hoek komt, maar hij begrijpt wel waarom mensen dat denken. In de huidige crisis is hij in ieder geval de aangewezen persoon om te zorgen dat iedereen het hoofd koel houdt en een beetje normaal blijft doen. Een dosis nuchterheid tegenover alle druktemakers. En bovendien kent hij de mensen van haver tot gort. Het is vooral belangrijk niet overhaast tot conclusies te springen rondom wie de dader zou kunnen zijn, zolang de vragen rond de Turkse betrokkenheid nog niet afdoende opgehelderd zijn. En iedereen in Nederland is het

er natuurlijk over eens dat je in ons land gewoon lekker je zelf mag zijn, en als jij er op een of andere bepaalde manier bij wil lopen, dan moet dat gewoon veilig kunnen in Nederland, en dat is ook waar iedereen in Pernis vierkant achter staat. Het is dan ook niet meer dan normaal om namens de deelgebiedscommissie even een bloemetje langs te brengen in het ziekenhuis.

Met dank aan

Ik heb tijdens het schrijven van dit toneelstuk veel geleerd van de verschillende geweldige gesprekken die ik heb gevoerd. Ik wil graag Karin Bouman-Nicaise, Charlotte de Bruijn, Nicky Ebbeng, Jeannette ten Kate, Danaë Kurvers en Saskia Metz-Hermans bedanken voor hun inspiratie, voor de tijd die ze hebben vrijgemaakt en het geduld waarmee ze al mijn vragen hebben willen beantwoorden. Veel dank ook aan Fanne Boland en alle spelers voor het meelesen, de slimme suggesties en de goede grappen. Speciale dank aan Noël S. Keulen die op het moment dat ik allergisch werd van mijn computerscherm me door de laatste loodjes heen sleepte. Dank aan Marcus Azzini en Eric de Vroedt die de eerste twee delen van dit drieluik zo fantastisch hebben geregisseerd. En grote dank aan Maud Dolsma voor alle inspiratie en bevlogen gesprekken over de thema's in dit drieluik.

Allen dank voor de grote lankmoedigheid.

1.1. *alleen nog geluid*

Ziekenhuisgeluiden, muziek, flarden van tv-fragmenten:

HANSJE

Oké, en adem diep in - en uit. Huh... En schudt je nu lekker los. Schudt je lekker los. Ha... Oh... lekker helemaal los... en kom nu rustig overeind - werveltje voor werveltje. Rustig aan. En als laatste je nek. En zet je hoofd recht op je nek. En stel je voor dat er een touwtje aan je kruin zit, en trek daar heel voorzichtig even aan - ja - whoe - en laat dit gevoel even op je inwerken - adem diep in - en uit. En in - en uit.. In - uit. Ha... En als je er klaar voor bent, als je het gevoel hebt dat je de echte wereld weer een beetje aankan, dan mag je langzaam je ogen openen... maar neem je tijd...

HUMBERTO TAN

Goed. Tot zover de Deutsche Bank. Bij ons aangeschoven is Xenevieve Donati. Hansje Brinker, de transgender vrouw of trans-vrouw zeg je dan, die vorige nacht zo ernstig mishandeld werd. Wat weten we over haar? Jij bent een goede vriendin van haar. Je bent zelf ook trans-vrouw, zeg ik dat zo? En je was vanmiddag bij de protestmars in Rotterdam.

XENEVIEVE

Dat klopt. Ik kom er eigenlijk net vandaan.

HUMBERTO TAN

De sfeer is grimmiger geworden klopt dat?

XENEVIEVE

Bedoel je in Nederland?

HUMBERTO TAN

Kom je eigenlijk zelf uit Rotterdam? Laten we beginnen bij hoe jullie elkaar hebben ontmoet. Of eigenlijk, de belangrijkste vraag: hoe is het nu met haar? Jij bent in het ziekenhuis geweest, is ze aanspreekbaar?

(de tv draait door tune).

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

In koffietijd geeft een schoonheidsspecialiste tips. Natuurlijk volgt ze haar eigen adviezen ook op, maar misschien slaat ze een klein beetje door. –

ROLAND

Maar er lijkt wel sprake van paniek. Klopt dat?

DURK VEENSTRA

Ja. We staan, zoals je kan zien op het bord achter mij Roland, al kan je het misschien niet zo goed zien, we staan fors lager. Ruim zeven procent is de beurs lager van start gegaan.

BEZORGDE BURGER 2

Het lijkt wel oorlog toch? Ik snap niet wat dat ergens nog mee te maken heeft. Ik heb nog nooit zoiets gezien. Ik heb nog nooit zoiets gezien.

JEROEN PAUW

Was het eigenlijk een verstandig keuze? Om traangas in te zetten?

1.2. *Robert, Monique, Aïsha, Xenevieve (slaapt) en Hansje*

Robert op met twee plastic bekertjes koffie.

ROBERT

Goeiemorgen Monique.

MONIQUE

Ha Robert.

ROBERT
Goeiemorgen. Oh. Ha hoi. Robert Hofman, verpleegkundige.

AÏSHA
O ja, oké.

ROBERT
Was het nachtje wel of niet? Koffie?

MONIQUE
Ja.

Robert geeft Monique de koffie

ROBERT
Wil jij ook een kopje? Koffie?

AÏSHA
O, Oké, jawel.

ROBERT *(af)*
Suiker? Melk?

AÏSHA
Beetje suiker, dankuwel.

ROBERT
Ik zag het net onderweg op m'n telefoon, dat is wel eh -

MONIQUE
Gisteravond niks meegekregen?

ROBERT
Nee, beetje computerspelletjes. Vroeg gaan slapen.

MONIQUE
Lekker hoor.

Robert loopt af om meer koffie te halen

ROBERT *(af)*
Maar allemaal van die tv-wagens voor de deur.

MONIQUE
Ja. Het is gekkenhuis.

ROBERT *(af)*
Tweehonderd gewonden ook las ik?

MONIQUE
Oh, is het zo ver opgelopen?

ROBERT *(af)*
Allemaal spoed dan of zo?

MONIQUE

Nee, ook vier zwaar. Zijn naar het Erasmus dacht ik. Spoed was hier wel lopende band vannacht volgens Clara. Maar paar overnachters maar. Tweehonderd is wel heel veel.

Robert terug met koffie voor Aïsha.

ROBERT

Alsjeblieft

AÏSHA

Dankuwel.

ROBERT

Oké. Ja, dacht dat ik zoiets las.

Hier verder nog wat gebeurd?

MONIQUE

Nee.

Ja.

Bed drie is overleden.

ROBERT

Bed drie...

MONIQUE

Ja, mevrouw – ik ben nu alweer d'r naam vergeten. Die hele fragiele.

ROBERT

Mevrouw Yilmaz?

MONIQUE

Jij onthoudt dat altijd zo goed.

ROBERT

Nog gereanimeerd?

MONIQUE

Voor de vorm.

ROBERT

Wat was ze? Achtentachtig?

MONIQUE

Ja ja.

ROBERT

Hoe was de familie?

MONIQUE

Ja, verdrietig, maar snapten het wel. Ze zijn op tijd gebeld, iedereen was er bij - dus.

ROBERT

Oké.

Trekken het gordijn van het bed van Hansje opzij.

ROBERT

Ach zij is jong nog zeg.

MONIQUE

Ja, vreselijk hè.

ROBERT

Slaapt zij? Is zij familie?

MONIQUE

Nee. Een vriendin. Er is nog helemaal geen familie geweest.

ROBERT

Ach.

MONIQUE

Zij was gister op televisie. Bij RTL Late Night.

ROBERT

Oh echt? Over dit?

MONIQUE

Ja. Ze zei het wel goed hoor. Ze was zelf niet tevreden geloof ik...

ROBERT

Oké, ja, ik heb dus helemaal niets gezien.

MONIQUE

O nee, nou, zij is dus ook een eh - nou, zeg ik het zelf bijna fout: een transgender vrouw.

ROBERT

Oké.

MONIQUE

Oh, dat is nog wel een dingetje.

ROBERT

Wat?

MONIQUE

Nou we hadden nog een heel relletje vannacht, met - nou god, die nieuwe, die met dat zwarte haar?

ROBERT

Meisje?

MONIQUE

Nee jongen - o ja, Nathan natuurlijk

ROBERT

O ja, nee toch, heeft ie weer iets fout gedaan?

MONIQUE

Ja, hij zegt dus "omgebouwd". Maar net op het moment dat zij binnenkomt.

ROBERT
Omgebouwd?

MONIQUE
Ja, over...

ROBERT
Oh? En dat hoorde zij? Jeetje, dat is ook wel dom ook.

MONIQUE
Nou, ze was hem bijna aangevlogen. Echt met schelden en alles.

ROBERT
Dat is ook wel heel ouderwets als je dat nog zegt hoor.

MONIQUE
Gelukkig was van der Ven er bij. Die pikte dat ook echt niet. Hij moest z'n excuses aanbieden en hij kon vertrekken.

ROBERT
Naar huis?

MONIQUE
Naar huis weet ik niet, maar wel van de afdeling.

ROBERT
Zo. Nou, ja, heel goed, vind ik.

MONIQUE
Ja, ik vind 'm ook een best wel een rotzak, sorry hoor.

ROBERT
Nathan, ja, hij is denk ik vooral heel ongevoelig.

MONIQUE
Je werkt wel met mensen en emoties.

ROBERT
Ja.

MONIQUE
Maar goed, daar is ie ook niet enige in, en er komt wel weer een nieuwe lichtung.

ROBERT
En hij kan veranderen nog.

MONIQUE
Ja.
Maar goed, ik zeg het ook alleen maar even, zodat je een beetje...

ROBERT
Ja ja ja. Ik let extra op.

MONIQUE

Praktisch trouwens: zij is van onder dus nog wel eh -

ROBERT
Oh. Oké.

MONIQUE
Zat dus letterlijk twee weken voor d'r operatie. Zo treurig.

ROBERT
Ah, vreselijk. Hoe is ze binnengebracht dan?

MONIQUE
Ja, één één tube.

ROBERT
Oké.
Jeetje.

MONIQUE
Toegetakeld met een honkbalknuppel.

ROBERT
Och arme.

MONIQUE
Ze hebben er een of ander jochie voor opgepakt nou, maar nou schijnt er ook weer een of andere Turk in beeld te zijn of zo. Maar ja, daar heeft zij nu allemaal ook niks aan.

ROBERT
Ja.

MONIQUE
Ja. Het is niet best. Maar even het verhaal dus. Hansje Brinker. In elkaar geslagen, hoofd neurologisch flink beschadigd.

ROBERT
Ja, je moet op huis aan.

MONIQUE
Ja even lekker fietsen en dan duik ik m'n bed in.
(*Leest gegevens af van de computer*). Ehm... Hemodynamisch is ze stabiel. Met wat Nor, maar die heb ik eigenlijk vannacht niet hoeven aan te passen. Ritme is een sinusritme. Nou, pulmonaal ligt ze nog aan de pressurecontrol. Ik heb geprobeerd, pressuresupport, maar dan is ze toch onrustig en ademt ze tegen en d'r gas is ook niet zo goed, dus ehm....
Nou, de urineproductie is voldoende -

ROBERT
Had ze nog lactaat?

MONIQUE
Ja, is ook verhoogd. Ja.
Zeven nog, of zo. Is niet heel extreem -

ROBERT
Nou.

MONIQUE

Ja. Als je ziet wat ze heeft. Het is verschrikkelijk.

ROBERT

Oké.

MONIQUE

(In zichzelf) Nou, dat hebben we al gehad....

Geen maagretenties heeft ze, d'r voeding loopt door. Wonden die zien er wel rustig uit, die zijn droog. Lekt verder niet na.

Ze heeft wel nog een beetje bloederig sputum

ROBERT

Ja.

MONIQUE

En - eh - volgens mij heeft ze d'r tanden - ook een paar kapot.

Ze heeft 'n Ringer-infuus, standje vierentachtig, twee liter krijgt ze en daarnaast de sondevoeding, de Nor staat op zes, ze krijgt wat kalium en de propofol -

ROBERT

Had je de karum van vanochtend al?

MONIQUE

De karum was vier komma één.

ROBERT

Oh, niet stoppen al?

MONIQUE

Nee, met de pomp op zeven en een half niet.

ROBERT

nou, met een karum op vier komma één kun je toch wel stoppen?

MONIQUE

Nee, ik heb 'm verminderd.

ROBERT

Ze huilt.

MONIQUE

Hmm?

ROBERT

Ze heeft tranen.

MONIQUE

Oh, niet gezien.

Eh... af en toe een shotje propofol nodig.

ROBERT

Maar je hoeft niet te fixeren of zo?

MONIQUE

Nee.

ROBERT

Nee.

MONIQUE

Nee. Nou, dat is het een beetje.

ROBERT

Volledig beleid?

MONIQUE

Nog wel.

ROBERT

Ja.

MONIQUE

Nog wel.

ROBERT

Ja -

MONIQUE

Ja. Maar ik weet het niet hoor.

ROBERT

Misschien ook nog met haar overleggen. (*wijst naar Xenevieve*)

MONIQUE

Ja.

ROBERT

Maar misschien als je zo jong bent, zal het ook wel.

MONIQUE

Ja, maar ik denk niet dat het - eh...

ROBERT

Heb je d'r gedraaid?

MONIQUE

Ze heeft wel wisselingen gehad, ja. D'r nek is vrij gegeven. Ja.

ROBERT

Ja.

MONIQUE

Ze is naar CT geweest, dus.

ROBERT

Ja. Heftig.

MONIQUE

Ja. Duidelijk?

ROBERT

Ja.

MONIQUE

Oh. Ik heb haar al verschoond. Ze zat helemaal onder de poep.

ROBERT

Oké, wat een service.

MONIQUE

Ja, dat is ook altijd zo slordig als jullie mannen dat doen.

ROBERT

Hoezo?

MONIQUE

Een beetje met de Franse slag.

ROBERT

Nou ja!

MONIQUE

Jullie maken er een potje van.

ROBERT

Nou, jij bent duidelijk moe, ga maar lekker slapen. Pas je op, op de fiets?

MONIQUE

Wil je me nou opeens weghebben?

ROBERT

Met je rare vooroordelen over mannen. Kan niet hoor.

Robert loopt af om nieuwe koffie te halen.

MONIQUE

Tja, nou ja...

ROBERT *(Af)*

Heb je een beetje vrij nu?

MONIQUE

Twee dagen. En Tjeerd is ook vrij.

ROBERT *(af)*

Oh lekker.

MONIQUE

Ja, da's lekker.

Nou.

Oké.

ROBERT *(af)*

Oké.

MONIQUE

Jij ook werk ze nog even hè.

AÏSHA

Ja. Ja.

MONIQUE

Hoe lang moet je nog?

...

AÏSHA

Tot acht uur -

MONIQUE

Oh, klein uurtje nog.

AÏSHA

Was het eerst, maar we zijn onderbezet, dus ik hoor net dat het waarschijnlijk later wordt. Ja.

MONIQUE

Nou. Dat is ook rot.

AÏSHA

Ja. Ik moest eigenlijk m'n kindje naar de crèche brengen.

MONIQUE

Oh, heb je een kindje? Hoe oud is ie?

AÏSHA

Bijna vier maanden.

MONIQUE

Oh, zo jong pas?

AÏSHA

Ja, het is d'r eerste keer.

MONIQUE

Jeetje. En is het jongetje of een meisje?

AÏSHA

Een meisje.

MONIQUE

Ach gut. En dan moet d'r papa d'r nu zeker naar de crèche brengen?

AÏSHA

Nee.

(Aïsha probeert niet te huilen)

MONIQUE

Oh sorry, ik wilde niet... Ik ben ook moe, moet echt luciferstokjes in m'n ogen doen, sorry.

AÏSHA
Nee -

MONIQUE
God. Maar wel heel veel sterkte dan nog even.
En het gaat wel allemaal lukken?

AÏSHA
Jawel.
Jawel hoor.

MONIQUE
Ja jeetje. Een klein uurtje nog meid. Ja.

Robert terug met nieuwe koffie.

ROBERT
Ben je nou nog niet weg? Moet ik je naar de lift dragen of zo?

MONIQUE
Nee, nee, ik ben echt weg nu.

ROBERT
Oké, dag hè lieverd. En niet té ruig met Tjeerd. Ook een beetje uitrusten.

MONIQUE
Haha. Ja, nou jij ook, werk ze. En jij... Nou, succes hè.

AÏSHA
Oké

ROBERT
Wil jij ook nog een koffietje trouwens?

AÏSHA
Wat? Oh nee, dank u.

MONIQUE
Oh Robert...

ROBERT
Heb je je telefoon weer in een ondersteek laten vallen?

MONIQUE
Haha, nee. Of je me misschien toch even wil bellen als er wat gebeurt?

ROBERT
Oké.

MONIQUE
Of stuur maar een smsje misschien of zo?

ROBERT

Ja.

MONIQUE

Ik wil toch een beetje op de hoogte blijven.

ROBERT

Nee, tuurlijk, doe ik.

MONIQUE

Het is toch ook een hulpverlener en zo.

Nou ja.

ROBERT

Snap ik.

MONIQUE

Altijd hopen op een wonder.

Monique gaat naar huis.

1.3. Xenevieve, Aïsha, Robert en Hansje

Aïsha zit op haar plek. Xenevieve slaapt nog. Robert controleert alle monitors, stelt alarmen anders af, vervangt de sondevoeding en wisselt Hansje van zij. Hij zet ondertussen de tv (heel) zachtjes aan.

Einde van de Reclames. RTL NIEUWS Tune.

ROLAND KOOPMAN

Gewonden en aanhoudingen bij rellen in Rotterdam.

Leader.

ROLAND KOOPMAN

Goedemorgen. Bij heftige rellen in Rotterdam zijn groepen burgers met elkaar op de vuist gegaan. Tenminste tweeënveertig burgers en achttien agenten zijn gewond geraakt. Ook is er een politiepaard gewond. Er werd met stenen en brandbare vloeistoffen naar de politie gegooid. In de hele stad zijn winkels geplunderd en vernielingen aangebracht. De ME moest meerdere keren in actie komen, waaronder bij het asielzoekerscentrum in Beverwaard. De politie heeft een waterkanon en traangas ingezet. Er zijn ruim tweehonderd aanhoudingen verricht.

ROBERT *(in zichzelf)*

Oh, dat waren aanhoudingen.

ROLAND KOOPMAN

Dat is de voorlopige balans van misschien wel een van de meest bewogen nachten in Rotterdam. De aanleiding voor dit alles was de ernstige mishandeling van een transgender vrouw. Een terugblik op de gebeurtenissen van gisteravond:

Instart Item.

VOICE OVER VAN MARC DE JONG

Het begon allemaal een nacht eerder, met de gewelddadige mishandeling van Hansje Brinker, een transgender vrouw, en hulpverlener.

ROBERT

Ach Gossie. Daar zie je er nog helemaal goed uit. Ze hebben je wel toegetakeld.

VOICE OVER VAN MARC DE JONG

Op haar werkplek, een terrein voor zogenaamde Skeve Huze, - in Rotterdam ook wel Tuigdorp genoemd - werd ze voor dood achtergelaten. Hansje ligt nog altijd in kritieke toestand in het ziekenhuis hier achter mij en vecht nu letterlijk voor haar leven. Volgens bronnen binnen de politie is ze nog te zwak om een verklaring af te leggen. Welk drama zich precies heeft afgespeeld kunnen we dus nog niet met zekerheid zeggen. Wat wel al duidelijk is, is dat dat drama heftige emoties oproept. Maar wat vannacht een voorlopig hoogtepunt vond in een ware veldslag, begon als een vreedzaam protest van de LHBTQ-gemeenschap. Ik sprak aan het begin van de avond met één van de organisatoren: mevrouw Donati.

Geluiden van drukbezochte manifestatie. Spreekkoren. Daar overheen:

MARC DE JONG

Er zijn heel wat mensen op de been?

XENEVIEVE (*roepend*)

Ik ben hier in de eerste plaats omdat ik het verschrikkelijk voor mijn goede vriendin Hansje -

PROTESTEERDER (*Te dicht bij de microfoon*)

No more hate-crimes!

XENEVIEVE

- ook een duidelijk signaal geven, dat we het spuugzat zijn -

PROTESTEERDER (*te dicht bij de microfoon*)

No more hate-crimes! No more hate-crimes!

XENEVIEVE

- vorig jaar is ook hier in Rotterdam een transvrouw in elkaar geslagen, die dader is weggekomen met een fopstraf. We hebben Orlando gehad, in Turkije is twee maanden geleden een bekende transivist verkracht en levend verbrand, tweeëntwintig jaar oud; die lijst gaat door -

Robert herkent Xenevieve, zet de tv wat harder.

PROTESTEERDER (*idem*)

Trans-murders are political!

XENEVIEVE

- en vandaag eisen wij de straat terug!

MARC DE JONG

Het is natuurlijk verschrikkelijk wat er is gebeurd. Jij bent zelf transseksueel, heb je -

XENEVIEVE

Ja, maar ik ben transgender. Of transvrouw liever -

MARC DE JONG

Transgender, sorry.

XENEVIEVE

- het is namelijk niet iets seksueels -

MARC DE JONG

Oké. Maar heb je het gevoel dat je voldoende steun krijgt?

XENEVIEVE

Nee. Totaal niet. Het is goed dat hier veel mensen zijn. Maar de norm in deze maatschappij is nog steeds exclusief hetero en cisgender. Wat daarvan afwijkt - in gender, geaardheid - wordt op z'n best getolereerd, maar liefst ontkent. Dat is het klimaat waarin je kan wachten tot zoiets gebeurt als wat met Hansje gebeurd is. Het gaat niet om het incident. Dit is een emancipatie- en anti-discriminatiestrijd. We moeten vechten voor een inclusieve maatschappij. Daarom laten we vandaag onze stem horen. Bijna twintig procent herkent zich niet in het heteronormatieve sprookje, en kan daar niet aan voldoen. Twintig procent! We moeten mensen de ogen openen. Het is -

MARC DE JONG

Je bent strijdlustig zo te horen?

XENEVIEVE

Ik ben zeker strijdlustig. Wij laten ons niet meer wegzetten als -

ROLAND KOOPMAN

Ja. Zo was het dus gistermiddag. Marc de Jong is op dit moment in Rotterdam, is... Als dat lukt Marc, hoor je mij?

Xenevieve wordt gedesoriënteerd wakker.

MARC DE JONG

(...) Ja -

XENEVIEVE

Wat kan dan niet?

ROLAND KOOPMAN

Ja, er is contact. Marc -

ROBERT

Oh, sorry.

MARC DE JONG

Ik hoor je Roland.

XENEVIEVE

Wat?

ROLAND KOOPMAN

Marc. Heel goed. Marc. Jij bent nu in Rotterdam. Kan jij ons vertellen - dat zag er toch uit als een eh.. kleurrijke optocht. Eh... Hoe heeft het toch zo uit de hand kunnen lopen?

ROBERT

Ik wilde je niet wakker maken.

XENEVIEVE

Waarom kan dat niet? Wat is er? Wat...

MARC DE JONG

(...) Ja Roland, ik sta nu in Rotterdam, het is rustig op straat, maar er smeulen nog steeds een paar brandjes na. Ja, hoe het zo ver heeft kunnen komen. Dat zijn een aantal factoren: er sloten zich steeds meer mensen bij de oorspronkelijke mars aan.. Het plan van de organisatie om van Pernis naar het gemeentehuis te lopen, daar werd blijkbaar de politie toch zenuwachtig van, dus toen zijn ze hier, ter hoogte eigenlijk van Zuidplein tegengehouden door de ME, waarna de stoet afboog richting Feijenoord én Beverwaard, waar dus het AZC eh... ja, belegerd werd, kan je wel zeggen.

ROBERT

Je bent in het ziekenhuis.

XENEVIEVE

Wat? O ja, ja. Ben er bijna.
Oh Christus.

ROBERT

Zal ik de tv anders even uitzetten?

XENEVIEVE

Nee. M'n been slaapt nog. Gaat wel. Hebben jullie, hoe heet dat? Nieuwe dienst?

ROBERT
Ja, Monique is naar huis, ik ben Robert.
Goeiemorgen.

XENEVIEVE
Hoe is het met Hansje?

ROBERT
Nou, eh... Stabiel. Eh... Wil je anders
eerst even rustig wakker worden? Kopje
thee of koffie misschien?

XENEVIEVE
Ja.

ROLAND KOOPMAN
Ja. Kan je vertellen wat daar de aanleiding voor
was? Want je zou zeggen, wat hebben die eh...
asielzoekers hiermee te maken?

MARC DE JONG
Ja, klopt. Dat zou je zeggen. Er is ook een
verdachte opgepakt: Kevin van V. - een
tweeëntwintig jarige ja... Nederlandse jongen, een
Rotterdammer, die naar verluid vriend was van de
familie, waar Hansje weer hulpverlener van was.

ROLAND KOOPMAN
Als deze Kevin van V. door de politie als dader - of
verdachte - wordt gezien, waarom richtte de woede
zich dan toch op asielzoekers?

MARC DE JONG
Ja. Wat veel mensen - Veel mensen - of een aantal mensen... wat er gister gebeurde, was
dat er een filmpje verscheen op internet, van de dochter van dit gezin, waarvan Hansje de
hulpverlener was, waarin die dochter seks heeft met een ja... lichtgetinte man, en dit filmpje
zou dan weer op internet gezet zijn door de oudere zus van dit meisje, waarbij zij zegt dat hij
de dader is. Alleen die oudere zus zou dan weer de vriendin zijn van Kevin van V., kan je het
nog volgen?

XENEVIEVE (*tegen Robert*)
Sorry, wat?

FRITS WESTER
Ja Roland, zo dadelijk begint hier achter mij... -

ROLAND KOOPMAN
Frits Wester staat nu voor ons in het gemeentehuis van Rotterdam.
Frits, je viel even weg.
Frits, wat kan je zeggen -

ROBERT
Sorry, wat - ja, o ja, thee of koffie?

FRITS WESTER
... wachten is op ...

XENEVIEVE
Koffie. Sorry.

ROBERT
Oké.

ROLAND KOOPMAN
Hoor je mij Frits? Frits valt even weg. We gaan zo terug naar Frits. Gaan we terug naar
Marc. Marc wat kan jij ons nog -

Robert loopt weg om koffie te halen

XENEVIEVE (*reageert op de tv*)

MARC DE JONG
Dus ja, daarvan dachten mensen kennelijk weer -
of legden mensen blijkbaar een link met het
asielzoekerscentrum.

Hè? Wat?

AÏSHA

Zou ik misschien ook nog een koffie mogen?

ROBERT

Oh, tuurlijk, mag je ook zelf pakken hoor.

AÏSHA

Oh, oké.

ROBERT

Beetje suiker weer? Wil jij er iets in?

XENEVIEVE

Oh Jezus, sorry, mag dit toch uit?

ROBERT

Yes. Direct.

XENEVIEVE (*wrijft in haar ogen*)

Godverdekut. Sorry hoor.

(Robert pakt de afstandsbediening en zet geluid van de tv uit)

ROLAND KOOPMAN

Maar is dat op een of andere manier bevestigd door de politie? Ik bedoel, zien ze die eh... lichtgetinte man – wordt hij ook als verdachte aangemerkt?

MARC DE JONG

Op dit moment, wat mijn informatie is nog niet. Focust de politie het onderzoek dus op die tweeëntwintigjarige Rotterdammer Kevin van V. Maar ik weet niet of ze daar mee bezig zijn of wat nu daarin de laatste ontwikkelingen zijn.

ROLAND KOOPMAN

Goed. We komen bij je terug.

Ja, er staat zo een persconferentie gepland met de politie en burgemeester Aboutaleb, als die begint schakelen we daar rechtstreeks naar over. Dankjewel Marc de Jong vanuit Rotterdam. Bij mij aan tafel is aangeschoven -
(Mute)

1.4. Anne-Lorre, Aïsha en Hansje

Anne-Lorre praat tegen Aïsha.

ANNE-LORRE

Ja, ik hoorde vroeger ook altijd al van, oh, je kan zo goed praten en praten en alles, en ik kon wel goed leren maar dat echte pure pure wetenschappelijke dat je zeg zeg maar maar echt ergens tot in de kern in duikt, daar heb ik trouwens wel héeel véeel bewondering voor maar dat is toch gewoon niet wie ik wie ik ben, dus na een beetje omzwervingen - ik heb zelfs nog heel even een paar jaar zo van die audities gedaan voor toneel toneelscholen dan, kan je nagaan, maar dat was toch echt niks voor mij hoor, dat hele, dat hele ding, maar toen ben ik dus, toen ben ik dus terechtgekomen bij communicatie: ongelooflijk fijne, fijne studie, echt hands-on en politiek heeft ook altijd altijd mijn interesse gehad, zeker in onze huidige dynamische samenleving en dat was ook echt een uitdaging die ik wilde aanpakken, en dan was Groenlinks natuurlijk, ja, ongelooflijk aangestoken door Merel, mijn mijn mijn mijn toenmalige vriendin en natuurlijk de partij die me het dichtst ligt qua ik en wie ik ben en m'n ideeën over 't milieu en dieren en hoe we met elkaar omgaan, ja, mijn soort mensen dat is dat is ook ergens een beetje gek om gek om te zeggen, ik bedoel, ik kom oorspronkelijk dan uit Wassenaar - dat is wel grappig, op een heel andere schaal uiteraard, niet om te vergelijken, helemaal niet, maar daar denken mensen ook gelijk bij als ze Wassenaar Wassenaar horen zo van oh eh, oh, oh dat is zo'n dat is zo'n villawijk villawijkmeisje meisje of zo, terwijl, ik kom uit het rooie dorp, rijtjeshuis, is niet is niet heel bepaald boven bovenmodaal als je als je daar komt...

AÏSHA

Oké.

1.5 Xenevieve, Aïsha, Robert en Hansje

Stilte.

*Robert haalt koffie.
Stilte. Koffie drinken.*

ROBERT

Als je me nodig hebt? Ik ben gelijk om de hoek.

XENEVIEVE

Oké.

Robert af.

Stilte.

Xenevieve, pakt de afstandsbediening, zit er een tijdje mee in haar hand.

XENEVIEVE

bezwaar als ik... *(gebaart naar Aïsha met de afstandsbediening.)*

Aïsha schudt haar hoofd.

*Xenevieve zapt langs twee reclames, tot ze de herhaling van Pauw vindt. Dan maar dat.
Xenevieve en Aïsha kijken samen televisie, zonder commentaar.*

TV

Straatgeluiden.

BEZORGDE BURGER1

Ja. Ik begrijp niet. Waar is voor nodig? Mijn hele winkel. Zij iets vinden, zij zeggen. Maar dit? Is niet nodig vind ik.

VOICEOVER

En ook op de Oude Watering is haast geen winkelruit nog heel.

BEZORGDE BURGER2

Ik heb nog nooit zoiets gezien. Ja, dat is toch niet normaal? Ze hebben hier gewoon zo langs al die winkels - als je kijkt hoe het daar is -. Ik heb nog nooit zoiets gezien. Het lijkt wel oorlog toch? Ik snap niet wat dat ergens nog mee te maken heeft. Ik heb nog nooit zoiets gezien. Ik heb nog nooit zoiets gezien.

JEROEN PAUW

Was het eigenlijk een verstandig keuze? Om traangas in te zetten?

PETER R. DE VRIES

Nee. Ik had die keuze niet gemaakt. Als het mogelijk is moet je natuurlijk altijd kiezen voor de-escalatie en als je ook de beelden ziet die we net zagen, dan zie je dat er juist op dat moment weer enigszins controle ontstaat. Je ziet in de massa ook een overwegend terugtrekkende beweging. Maar dan zie dus je in feite de makke van het Rotterdamse corps: het is jong, onderbezet, er is moeite goed personeel te vinden, er is onervarenheid, veel zenuwen, er wordt niet goed leiding gegeven. En Aboutaleb strijdt natuurlijk al jaren in Den Haag - en volkomen terecht - voor nu eindelijk eens meer geld voor die politie in de grote steden. We zien hier op treurige wijze het bewijs van zijn gelijk.

JEROEN PAUW

Hebben we eigenlijk ooit eerder zoiets in Nederland gezien? We hebben natuurlijk een aantal opstootjes gehad bij Asielzoekerscentra en de rellen in de Schilderswijk -

PETER R. DE VRIES

Nee -

TOFIK DIBI

Dat werd natuurlijk ook door de media heel erg uitvergroot.

PETER R. DE VRIES

Nee, dit is uniek. En in die zin niet te vergelijken met de Schilderswijk. Er zijn voorbeelden uit Amerika -

JEROEN PAUW

Ik moet ook denken aan de rellen in Londen van een aantal jaren geleden.

JULES DEELDER

Kijk -

TOFIK DIBI

Berlijn, Parijs natuurlijk.

AÏSHA

Ah...

JULES DEELDER

Weet je wat het is -

PETER R. DE VRIES

Maar op deze schaal is uniek te noemen voor Nederland.

JULES DEELDER

Als het in Rotterdam mis gaat -

TOFIK DIBI

Hier is wel meer aan de hand.

JULES DEELDER

Dan gaat het ook groots mis.

Ja toch?

Gelach

JEROEN PAUW

Wijze woorden -

TOFIK DIBI

Maar dus niet door een Marokkaan deze keer.

gelach

JEROEN PAUW

Zover we nu weten, maar dat is misschien flauw om te zeggen. Goed. Terwijl hier een glas omgaat: Anna Drijver. Je bent moeder geworden, gefeliciteerd.

AÏSHA

Auw...

ANNA DRIJVER
Dankjewel. Ja.

XENEVIEVE
Gaaf het?

JEROEN PAUW
En je speelt nu in een stuk dat ook gaat over het jonge moederschap.

AÏSHA
Jawel.

ANNA DRIJVER
Ja, ik wilde er eerst niks mee doen, want ik dacht, dat is weer zo cliché, maar toen kwam Carice, die natuurlijk net ook moeder is geworden -

JEROEN PAUW
Carice van Houten

ANNA DRIJVER
Ja, die kwam met het idee van kom, we moeten hier wat mee -

JEROEN PAUW
Jullie hebben samen de tekst geschreven, heb ik begrepen? Hoe verliep de samenwerking?

ANNA DRIJVER
Ja, nou, we hebben het natuurlijk allebei heel druk -

JEROEN PAUW
Precies, dat kan ik me voorstellen.

ANNA DRIJVER
Maar dat is ook waar het over gaat. Over wat er allemaal op je afkomt, en in die zin is het ook zeker geen stuk over "hé, kijk ons eens" - het is natuurlijk ook een heel modern thema, van deze tijd, van hoe je tijd voor jezelf moet vinden, en wat voor keuzes je moet maken en alle stress die er opeens zo er bij komt met een kind en een carrière combineren.

JEROEN PAUW
Dat lijkt me zeker met wat jullie allemaal doen best lastig.

ANNA DRIJVER
En er is ook heel veel te lachen hoor. Kijk, wat zo leuk is aan met Carice samenwerken, je weet eigenlijk nooit welke kant het nu weer op gaat.

2.1 Aïsha, Xenevieve, Anne-Lorre en Hansje, later: Robert

In de verte in de gang Anne-Lorre aan de telefoon, komt langzaam dichterbij.

ANNE-LORRE (*af, bellend*)

(...) waar waar waar is dat dan langs gegaan? - Ja maar, ja maar, nee - nee - ja, dat snap, dat snap ik wel maar - ja maar ik vraag me dan af waar dat langs is gegaan, want het is niet langs mij - ja want in principe - in principe - ja - ja - dat snap ik, het is ook geen geen geen verwijt.... Ja, ja, dat snap ik, snap ik, maar in principe ben ik - in principe ben ik nu in het ziekenhuis.... ik begrijp

gewoon niet dat het dan niet langs mij kan?... Nee, helemaal niet, helemaal niet, maar het lijkt me alleen handiger - ja - ja - ja toch?

AÏSHA
Mevrouw -

Aïsha wil een stukje de gang in lopen, richting Anne-Lorre, krijgt een pijnscheut in haar borst. Probeert die te verbergen. Gaat weer zitten.

ANNE-LORRE (*in telefoon*)
Oh, wacht even - wacht even twee - ja, wacht even twee minuten - ja - ik loop - ik loop - ik loop al binnen namelijk - ja - ik bel - ik bel zo terug.
(*Op, tegen Aïsha*) Hé, nou, sorry, er is weer een heleboel, een heleboel onduidelijk - gaat het?

AÏSHA
Ja.

ANNE-LORRE
Oh... Oké. Ehm.. Nou. Ik ben Anne-Lorre, Anne-Lorre van Leeuwen, ik was hier - ik was hier vannacht ook - jij, jij, jij hebt denk ik Mohamed afgelost?

AÏSHA
Ja.

ANNE-LORRE
Ja, precies, ik - ik, ja ik ben dus feitelijk, feitelijk geen familie, maar gisteravond ook even - even met dokter van der Ven overlegd, ook ook - ja ook omdat er dus bijna geen familie is - hè, ja. Ja. Wat een nacht hè. Maar ik weet niet of daar een aantekening van gemaakt is? Maar hier is - dit is - hier is m'n pasje - ja, ik ben dan van het GHOR, communicatie of nou ja, mijn baan is dan "medewerker communicatie" van de "Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie" -

AÏSHA
Is goed.

ANNE-LORRE
Ja " Hulpverleningsorganisatie in de Regio" heet dat dan.

AÏSHA
Ja Oké. Is goed.

ANNE-LORRE
Oh, eh - oké. Eh... Ja.

...

AÏSHA
Nog iets?

ANNE-LORRE
Eh... Nee. Oké, nee. Ik dacht alleen dat jij misschien - ja - iets eh... iets moest - of dat ik iets moest tekenen, of ik weet niet?

AÏSHA
Ik ga even naar de WC.

(Aïsha af)

ANNE-LORRE

Oké. Ja. *(Ziet Xenevieve, schakelt om)*

Oh - heee Xenevieve, lieverd, heb je - ja - jij zult wel hier geslapen hebben natuurlijk, och jeetje -

XENEVIEVE

Hallo.

ANNE-LORRE

Jeetje. Nou hè... Hé, ach, wat ligt ze er bij hè. *(tegen Hansje)* Hé, lieve Hansje, meid, zo'n mooie, mooie sterke, sterke vrouw - ach, sorry hoor... Schrik je toch wel weer van als je al die apparaten en slangen weer ziet... Ho... *(verder tegen Hansje)* Maar je moet maar - je moet maar zo denken, dat is allemaal voor jou, al die apparaten zijn er om jou beter te maken, en en en wij - wij zijn er ook allemaal - wij zijn er ook allemaal daarvoor hè, als je dit hoort hè Hansje wij zijn er voor je, je hoeft dit gevecht niet meer alleen te doen, je bent veilig. Oké? Hoor je dat? Veilig. *(Tegen Xenevieve)* Nou... Het is ook wel een hele, hele sterke vrouw volgens mij, toch? Nou, en jij ook trouwens hoor - och dat moet ook een - een - een draaimolen zijn waar je inzit. Hou jij - hou jij eigenlijk nog wel een beetje vol?

XENEVIEVE

Ik ben wel even in slaap gevallen dus -

ANNE-LORRE

Oh, ik vond je - wil ik even zeggen - echt ijzer - ijzersterk bij Humberto Tan. Ja, ja - mooi, maar ook helder en eh - ja, dat heeft zeker qua bewustwording echt heel - heel veel gedaan.

XENEVIEVE

Oké, ja, ik vond het zelf echt totaal verschrikkelijk.

ANNE-LORRE

Ja, het was sterk hoor. Ja verschrikkelijk dat het überhaupt nodig is in 2016. Ja, dan denk ik ook wel van hè toch? Ook wel van een paar vragen die je kreeg, had ik even iets van sorry -

XENEVIEVE

Ja maar vooral totaal niet het gevoel gehad dat ik de ruimte kreeg om mijn verhaal te doen, het is alleen maar weer -

(Robert op)

ANNE-LORRE

Maar ja - ja, vreselijke aanleiding -

XENEVIEVE

- het bestaande beeld bevestigen. Ze vragen helemaal niet echt iets. Het enige wat ze doen is je in de mal proberen te drukken van wat ze denken dat je bent. Maar als je alles al denkt te weten, waarom stel je überhaupt nog vragen?

ANNE-LORRE

Zo'n - zo'n verdrietig incident - maar goed ik vond het klasse. Echt klasse.

XENEVIEVE

Maar het is dus juist niet een incident.

ANNE-LORRE

Nee, niet op die manier - maar ik bedoel dat woord meer als -

XENEVIEVE

Het is steeds weer die "tragische gebeurtenis" maar het is een fucking hate-crime, en onderdeel van een systeem.

ANNE-LORRE

Ja, ja, ja - maar ik ben het voornamelijk met je eens hoor, maar -

ROBERT

Sorry even achter je langs.

ANNE-LORRE (*schrikt*)

Oh sorry, zit ik in de weg? Sorry, was niet de bedoeling.

XENEVIEVE

(*Ook geschrokken*) Wat is er?

ROBERT

Nee, ik moet alleen even... Zo. alweer gedaan.

Was iets verschoven en dan piept ie.

Is alweer oké.

ANNE-LORRE

Oh echt, sorry, Oh, ben ik ergens tegenaan gestoten? Nee toch?

ROBERT

Oh geen idee, dat kan.

Dingen gebeuren gewoon.

XENEVIEVE

Wat gebeurt er dan?

ROBERT

Er verschuift iets, en dan komt er een knikje in.

Of een enkele keer schiet ook wel iets los en dan geeft ie een signaal dat er iets niet doorloopt.

Gebeurt heel vaak hoor.

XENEVIEVE

Wat loopt er dan niet door?

ROBERT

Even kijken, welke trek ik nou net recht?

Dit zal pijnstillers zijn. Ja, dit is gewoon morfine.

XENEVIEVE

Morfine?

ROBERT

Een gewone normale pijnstillers.

XENEVIEVE

Pijnstillers.

ROBERT

De meest gebruikte.

ANNE-LORRE

Oké. Maar dus dat is oké?

ROBERT

Ja. Het was een klein knikje. Gelijk verholpen.

ANNE-LORRE

Oh, nou gelukkig. Hoor je? Het is oké.

ROBERT

Ik ben Robert Hofman trouwens.

ANNE-LORRE

Anne-Lorre van Leeuwen. Oh, ik ben trouwens niet écht - echt familie, zeg het maar gelijk even.

ROBERT

Oké.

ANNE-LORRE

Ben van het GHOR. Gemeente dus eigenlijk. Voor eh - eh - ja, maar ik denk, ik zeg het even gelijk.

ROBERT

Oké.

Goed.

Ik ben vandaag de verpleger van Hansje.

...

(Ze kijken alle drie naar Hansje)

ROBERT

Dus als er iets is.

ANNE-LORRE

Oh, nou - ja of Ja, of ja.. Mag ik... mag ik wat vragen?

ROBERT

Ja. Dat mag.

ANNE-LORRE

Ja. Ik denk ik vraag het maar even - Ik had gister begrepen - of vannacht - ik was hier vannacht ook al - maar van de receptie, dat jullie een soort van beleid hebben, van eh - nou ja, dat jullie eigenlijk niet van iedereen vragen willen hebben en zo, wat ik - wat ik helemaal begrijp natuurlijk -

ROBERT

O ja?

ANNE-LORRE

Of ik dacht dat ik zoiets begreep, maar dat kan ook helemaal mij.. mij... zijn...eh...

ROBERT

Soms wil je niet acht keer hetzelfde verhaal afsteken, bij grote families of zo.

ANNE-LORRE

Dat kost ook veel te veel tijd natuurlijk.

ROBERT

Maar het lost zich heel organisch op eigenlijk altijd.

Het zal vast wel in protocol vastgelegd zijn ook.

ANNE-LORRE

O ja, oké, nou ja, hè, het is ook maar even iets onbelangrijks -

XENEVIEVE

Heeft ze pijn gehad?

ANNE-LORRE

Wie - wat - oh - eh - hoe? - hoe -

XENEVIEVE

Als die pijnstillers niet doorliep. Had ze dan pijn?

Als ie niet doorliep? Dan kan ze toch pijn hebben gehad?

Of is dat een rare vraag?

ROBERT

Eh.... Ja -

ANNE-LORRE

Oh, zo, ja - ja - ja, ja - ja dat kan jij misschien beter - beter -

ROBERT

Nou, er is eigenlijk een heel geleidelijke afgifte hiervandaan -

ANNE-LORRE

Oké, ja -

ROBERT

En er komt steeds als het ware een hele kleine doses, via dit katheter hier, rechtstreeks in haar bloed -

ANNE-LORRE

oké - oké - ja -

ROBERT

En als ie niet doorloopt, dan registreert ie dat meteen -

ANNE-LORRE

Ja - ja

ROBERT

- en dan geeft ie een signaal en vaak is het alleen een knikje of is het slangetje iets verschoven.

En het gaat dan eigenlijk om zulke kleine hoeveelheden en zo'n kort moment -

ANNE-LORRE

Ja - precies -

XENEVIEVE

Oké.

ROBERT

Dus de patiënt merkt daar eigenlijk eh - ja, echt helemaal niks van.

XENEVIEVE

Ja. Oké.

ANNE-LORRE

Ja, nee, zie je, het is echt - echt -

ROBERT

Maar, goed dat je het vraagt.

ANNE-LORRE

Ja, echt wel - echt wel heel goed dat je het vraagt.

XENEVIEVE

Oké.

ROBERT

Hoop dat ik je hiermee een beetje geruststel?

ANNE-LORRE

Ja, heel, heel, heel, of - of - toch? Ja toch?

XENEVIEVE

Ja.

ROBERT

Maar goed -

ANNE-LORRE

Ja -

ROBERT

- echt de gróte medische dingen wordt natuurlijk met de dokter besproken.

ANNE-LORRE

ja -

ROBERT

En wat we wel doen, maar dat is vanwege de privacy van de patiënt, is dat we wel echt medische zaken alleen met naaste familie doen.

Niet iedereen hoeft alles van je te weten.

In theorie kunnen hier wildvreemden rondlopen.

ANNE-LORRE

Ah ja. Ja, ja, ja, ja, helemaal logisch wat, en - voor de helderheid, wat is - is er bijvoorbeeld een richtlijn voor als er helemaal geen familie - ja - is?

XENEVIEVE

Ja, hallo, hier.

ANNE-LORRE

Oh? Oh echt? Oh, fijn - fijn, fijn - wat goed dat dat al geregeld is - en is dat ook allemaal via de officiële kanalen gegaan? Moet ik jou waarschijnlijk helemaal niet vragen -

ROBERT

Als zij dat zegt - ik weet het niet -

XENEVIEVE (*In zichzelf*)

Nou, ik zie het niemand anders doen. Dus officieel – officieel..

Ja

Eh...

Godsamme.

ANNE-LORRE

Ja, nou ja... Fijn, mocht daar trouwens ook nog papier werk van komen, dan komt dan komt ook wel, joh, nu wel even iets belangrijkers aan ons hoofd. Eens. Helemaal eens.

XENEVIEVE

Sorry! Ik snap niet waar we het over hebben.

Kan dit later of zo? Jezus Christus

...

ANNE-LORRE

Nou gelukkig. Eh... Ehm... oh, voor ik het vergeet, ik loop even de gang op om te bellen. Ja.

(Wil afgaan. Bedenkt zich.)

Gekke vraag misschien, maar is die politie - politie - politieagente niet al heel lang weg? Heb je net ook dat moment meegekregen? Was dat een beetje raar - raar of raar ja raar toch? Of niet raar?

XENEVIEVE

Wat? Nee. Raar? Nee. Niet gezien.

ANNE-LORRE

Nou ja, niks, nee, ik weet niet, ik heb alleen, nou ja, niks, ik weet het ook niet, ik dacht opeens hè. Ja, niks. Ik krijg vaak wel ook wel toch wel een beeld van mensen, maar ik dacht bij haar toch wel van hmm. Dus ik vroeg me af - maar - ja, nee tuurlijk niks aan de hand - ze zal zo wel - maar, goed, er was jouw dus niet iets vreemds opgevallen?

XENEVIEVE

Ha. Ja. Nee.

ANNE-LORRE

Heb je ook helemaal niet op gelet natuurlijk. Hersenschimmen. Oké.

ROBERT

Ik dacht dat ze zich misschien niet helemaal goed voelde? Misschien dat dat het is?

ANNE-LORRE

Ja, zie - nou, jij had ook gezien dat er iets raars was toch?

XENEVIEVE

Christus. Sorry

ANNE-LORRE

Of, raar, raar is een beetje een groot woord. Dat zeg je ook niet over een mens natuurlijk. Of een persoon - ja - Stom - ja. Ik bedoel - Ja, ja ja ja, misschien voelt ze zich wel echt niet lekker.

XENEVIEVE

Ik loop even naar buiten.

Kan ik die wasbak gebruiken?

ANNE-LORRE

Oh, zeker even doen, heel goed.

ROBERT

Ja, en douches in de gang. Koffie en thee mag je ook gewoon pakken.

XENEVIEVE

Jezus. Fijn. Dank.

En eh...Maar eh... De eh.. ?

ROBERT

Je kan gerust even gaan. Alles loopt.

Vind je het een fijn idee, dan blijf ik even hier hè.

Dat ze niet alleen ligt. Goed? Kan jij even douchen?

XENEVIEVE

Oké. Ja.

Graag.

(Schiets bijna vol)

Sorry, zijn die schijthormonen weer.

(Af)

...

Anne-Lorre scrollt door haar berichten/mails. Robert kijkt even naar haar.

ANNE-LORRE

Maarreh...

ROBERT

Hoe kennen jullie elkaar?

ANNE-LORRE *(praat, leest en intramailt (op telefoon) tegelijkertijd)*

Oh nee, gister pas ontmoet, eigenlijk eh... Het klikt, het klikt wel, ja... Ergens hetzelfde wat jij doet, maar dan op het... Op het gebied van communicatie... soort van de spreekwoordelijke vinger aan de pols, iets meer helicopterview maar en eh.... en aanspreekpunt, natuurlijk, voor de lijntjes.... Ik hoop nou niet dat ze naar buiten gaat trouwens... met al die tv-wagens. Ga er toch even achteraan.....

(Wil afgaan. Bedenkt zich.)

O, ja..... klein vraagje nog.... met betrekking tot die privacy, of - nou - of, dokter Brouwer is die ergens op het moment?

ROBERT

Brouwer?

ANNE-LORRE *(kijkt ondertussen in haar telefoon)*

Ik vraag dat.... omdat -

ROBERT

Dat is niet een naam die mij wat zegt.

Maar ik kan even kijken.

(Zoekt iets op computer)

ANNE-LORRE

Oh, oké. Ja, nou ja. Ik vraag dat.... dat, wat, wat er dus aan de hand is, er is dus een soort van persconferentie gepland, Oh - nu alweer over vijftien minuten eh... Ik hoor dat ook net, maar.... maar qua... qua privacy is dat dan - is dat - wist jij ook niks van natuurlijk.

ROBERT

waarvan?

ANNE-LORRE

Xenevieve neem ik aan ook niet. Maar dat is dan wel dubbel dubbel onzorgvuldig... want het is dus ook helemaal achter mijn rug om - om - om gegaan.... nou is dát niet het probleem: de - de - de grootste dingen gebeuren achter mijn rug om, Maarreh... Haha. Ha.

...

ANNE-LORRE

Maarreh...

ROBERT

Wat voor persconferentie is dat dan?

ANNE-LORRE *(nog altijd praten, lezen en sms'en combinerend)*

Ja. Als ik mag gokken is het op aandringen van de gemeente hoor, maar ja, een persconferentie - ja, ik ben er verder dus totaal niet... bij... betrokken... Oh wacht even - Oh, eh, nu opeens wel.... Nou, oké, nu is opeens de vraag of ik wil voorzitten - dit is echt weer typisch - typisch... Nou, oké, nu moet ik 't opeens voorzitten.

ROBERT

Brouwer zei je toch?

ANNE-LORRE

Helemaal geen voorbereiding ook. Nou, ik kan ze wel wat aandoen.

ROBERT

En dat is een verklaring vanuit het ziekenhuis?

ANNE-LORRE

Ja. Ergens ook wel heel goed natuurlijk - Maar - nou ben ik - ben ik even m'n vraag kwijt -

ROBERT

Brouwer is gewoon zoals je het zegt?

ANNE-LORRE

Eh... Ja, Brouwer, als in de in de in de toverdrank...

ROBERT

Toverdrank.

ANNE-LORRE

Woord. Woord. Ik zoek "Het woord wordt gevoerd door de heer Brouwer - " Brouwer. Gewoon Brouwer. Ja, dat is alles. En ik zit dat dan dan voor blijkt dan nu opeens. Dat ik dat voorzit dan. Goed ik ren. Ja - eh, Wow. Poeh. Ja, ik weet - even kijken - kamer B 341 Ja, dat ga, dat ga dat ga dat ga ik dan maar even in 2 minuten voorbereiden. *(Af)*.

2.2 Robert, Monique *(alleen stem)* en Hansje

Robert zet de televisie zachtjes aan.

ROLAND KOOPMAN

Tot slot wil ik graag nog naar de beursvloer, naar Durk Veenstra. Want daar is ook van alles aan de hand. Ik hoop dat dat kan. Durk -

DURK VEENSTRA

Ja –

Robert belt. Telefoon gaat over. Hansje wordt wakker. De stem van Monique klinkt uit de telefoon.

MONIQUE
(Slaperig) ... Monique

ROBERT (*in telefoon*)
Hé, dit is Robert, wilde je niet wakker bellen -

MONIQUE
Oh... Nee, lag net even... Is ze dood?

ROBERT
Nee, ik bel even voor iets anders -

MONIQUE
Ja.

ROBERT
Kort vraagje, ik kijk in het logboek... Eh... Hier staat tien over twee van der Ven... Klopt het dat daarna niemand meer geweest is?

MONIQUE
Wat is er dan?

ROBERT
Niks vergeten in te vullen of - ?

MONIQUE
Eh... Nee.

ROBERT
Oké. Hmm....

MONIQUE
Wat is er dan?

ROBERT
D'r is zo een persconferentie en eh... Met een dokter Brouwer?

MONIQUE
Brouwer?

ROBERT
Ik dacht misschien een Neuroloog? Van Erasmus?
Maar als jij zegt dat er niemand geweest is...

ROLAND KOOPMAN

Normaal openen we de ochtenduitzending met jou, met de beursgong, dit keer niet, omdat eh.. Rotterdam prioriteit had, ehm, nou zou Aboutaleb, vandaag, uitgerekend vandaag de beurs openen.

DURK VEENSTRA

Ja, dat was een mooi feestje geweest, maar hij heeft afgebeld of is afgebeld, dat weet ik niet precies zeker. De handel is natuurlijk wel gewoon van start gegaan.

ROLAND KOOPMAN

Maar er lijkt wel sprake van paniek. Klopt dat?

DURK VEENSTRA

Ja. We staan, zoals je kan zien op het bord achter mij Roland, al kan je het misschien niet zo goed zien, we staan echt fors lager. Ruim zeven procent is de beurs lager van start gegaan.

ROLAND KOOPMAN

Dat klinkt niet goed.

DURK VEENSTRA

Zeker niet, er is fikse onrust op de oliemarkt. Een andere uitschieter, post NL heeft een verkoopadvies gekregen van een internationale bank, zakenbank, en gaat bijna vijf procent onderuit, maar waar het echt om draait is Shell, dat aandeel verliest ruim 16% op een beurs die zoals gezegd flink in het rood staat. Het heeft te maken met de beurzen in Azië waar eigenlijk alle oliefondsen vannacht onderuit zijn gegaan. En dat zóu mogelijk weer te maken kunnen hebben met de gebeurtenissen in Rotterdam. Maar de waarheid is dat we het eigenlijk op dit moment nog niet precies weten.

ROLAND KOOPMAN

De schrik zit er goed in begrijp ik.

DURK VEENSTRA

Het is heel spannend inderdaad. De sfeer is hier hectisch te noemen. Zeker weten doen we het nóg niet, maar alles wijst er op dat dit de volgende grote crisis gaat worden.

MONIQUE
Zeker dat het een dokter is?

ROBERT
Eh -

MONIQUE
Want er is wel de persvoorlichter, Brouwer,
alleen dat is geen dokter.

ROBERT
Oh, haha, ja, natuurlijk. Oké. Persvoorlichter.
Ja. Oké, nou...

HANSJE (*zachtjes*)
Mag ik wat vragen?

MONIQUE
Ehm... (*Hoest*).

ROBERT (*zachtjes tegen Hansje*)
Eh, ja... Tuurlijk, ik ben alleen heel even -

MONIQUE
Verder nog iets? anders ga ik weer even -

HANSJE
Ja, nee, ik wil niet storen -

ROBERT (*in telefoon*)
Ja, nee, tuurlijk, sorry voor het storen, ik eh...

HANSJE
Als je klaar bent met bellen.

ROBERT (*in telefoon*)
Ehm... alleen na van der Ven is dus niemand meer geweest?

MONIQUE
Of ik heb een heel groot zwart gat.

ROBERT
Haha, nee, oké.
(*Zachtjes tegen Hansje*)
Ben zo klaar

MONIQUE
Maar hoe gaat die Brouwer iets zeggen dan?

ROBERT
Ja

MONIQUE
Als er geen dokter langs is geweest?

ROLAND KOOPMAN
Dat klinkt als iets om ons zorgen over te maken.
Laten we het niet hopen. Dankjewel
Durk Veenstra vanaf de beursvloer in Amsterdam,
hou ons op de hoogte, we blijven het volgen en
we komen later ongetwijfeld nog uitgebreid bij je
terug.

Eindtune. Reclameblok helemaal tot einde scene.

ROBERT

Daarom bel ik dus precies: als als laatste van der Ven was dan zit er wel meer dan zes uur tussen - ik krijg daar een raar gevoel van klopt dat wel.

MONIQUE

Ja.

ROBERT

Misschien zie ik iets verkeerd hoor en echt sorry dat ik jou er voor wakker bel maar -

MONIQUE

Bij jou is ook niemand geweest?

ROBERT

- ik heb toch een rotgevoel. Nee, niemand dus.

HANSJE

Denk je dat ik ooit nog wakker wordt?

ROBERT (*tegen Hansje*)

Nee. Dat denk ik niet.

MONIQUE

Ik kan je zo zeggen dat dat een klacht is.

ROBERT

Dat leek mij ook, maar -

MONIQUE

Onzorgvuldigheid als minste. Serieus.

ROBERT

Ik dacht, ik bel eerst jou even. Het kan natuurlijk dat er gewoon iets niet klopt.

MONIQUE

Gelijk naar Esther gaan.

HANSJE

Oké.

ROBERT

Esther?

MONIQUE

Zou ik doen. Als je via - wie staat er op? Peter?

ROBERT

Linzen. - Peter Linzen. Ja.

MONIQUE

Die stuurt het naar geschillen - Nou is Peter toevallig wel iemand die dat dan ook echt doet, maar goed, dan gaat het eerst terug, want het moet namens de klant - en dat is precies wat niet kan, want die ligt in coma - maar dat maakt hun niet uit -

ROBERT

Wat?

MONIQUE

Staat niet op het formulier - Ja, dat kan vervolgens wel weer, via de familie, maar in eerste instantie heb je automatisch een vink van geen follow up, want zij hebben van de klant niks gehoord. Ja. Je moet het zelf weten, ik begin er niet meer aan. Ik werk daar bijna dertig jaar, maar dan krijgen ze maar geen feedback. Als je niet wil leren houdt het voor mij op. En zij werken niet hoor, als het nodig is; dat is gewoon negen tot vijf, -

ROBERT (*zachtjes tussendoor tegen Hansje*)

Sorry

MONIQUE

- dus voor jij dan weer hoort dat zij niks gehoord hebben, is het volgende week maandag. Tel uit je winst. Niet dat als je direct naar Esther gaat, dat het dan gelijk gebeurt, maar dan is het ze wel even gelijk duidelijk dat het serieus is. Begrijp je?

ROBERT

Ja...

Nou twijfel ik toch. Stom hè?

HANSJE (*zachtjes*)

Nee, is oké...

MONIQUE

Als wat jij vertelt waar is...

ROBERT

Anders weet ik het niet... maar ik dacht -

MONIQUE

Het is grove nalatigheid. Punt. End of story. Je informeert ook de familie niet, als je een dag niet geweest bent.

ROBERT

Nee, maar ik dacht... Als het een vergissing is... ik kan ook persoonlijk even naar iemand toestappen, snap je? Dat het niet gelijk eh...

MONIQUE

Ja dat snap ik. Is lastig. Het is natuurlijk ook weer niet zo dat - Ik bedoel, een klant die er zo aan toe is; als één één tube binnenkomt; nul respons, schedel, bloedingen. Statistisch klopt het.

ROBERT

Ja.

MONIQUE

Dus wat dat betreft...

Ik heb nog nooit, echt nooit nooit nooit - nooit in drieëndertig jaar - meegemaakt dat zo iemand nog bijkomt.

Hansje ligt weer onbeweeglijk in het bed.

ROBERT

Nee.

3.1 Anne-Lorre, Aisha, Robert en Hansje

Robert verzorgt Hansje.

ANNE-LORRE

- maar ik heb op die manier wel echt geleerd om heeeeel kritisch te zijn naar m'n eigen aannames over mensen, dus zo ben ik dan eigenlijk begonnen, maar, ja, de vorige verkiezingen moeten we het maar niet meer over hebben haha, ik had laatst een gesprek met Jesse, zei die, zei die zo van dat als dat als Tofik er niet geweest was, ik nu, ik nu in de gemeenteraad zou zitten, toch weer die "piep-Marokkanen" weet je wel? Maar nee, maar dat is echt een grapje hoor, want Jesse is natuurlijk zelf ook zelf ook half Marokkaan, doet er niet toe, maar ik zeg wel altijd van zonder zonder humor of een grapje op z'n tijd wordt het allemaal wel heel zwaar hoor, ja, ja, maar dat was natuurlijk wel hartstikke hartstikke jammer, maar gelukkig dan dus deze baan gekregen, communicatie, helemaal mijn straatje, en gelukkig heel afwisselend werk, dit soort dingen dus, maar bijvoorbeeld ook dan die ondernemer bijvoorbeeld in de haven van Turks-Nederlandse komaf – ja, dan denk ik ook van sorry, sorry hoor, maar wat doet z'n afkomst er nou weer toe, maar goed - die had dan een aantal jaren onterecht geld ontvangen, fraude, ja, fraude, een paar miljoen en dat is ook niet ook niet niks, en in alle kranten staat staat het dan, daar ontstaat dan toch onrust over, onder de onder de ambtenaren, die daar dan vragen over krijgen uit hun omgeving en wat ik dan doe is bijvoorbeeld dat ik dan in een in een interne mail dan ook bijvoorbeeld adviseer over de over de communicatie daarover, wat je kan zeggen als mensen je vragen stellen, zo van goh hoe hoe hoe zit dat? En dat is helemaal niet om iets op te leggen, maar heel veel mensen zitten dan toch met met met, ja, ja, ja wat moet ik dan eigenlijk zeggen, want er kan best een gevoel ontstaan dat zij daar dan zij daar dan weer scheef op aangekeken worden, dus wat ik dan ook schrijf is, is in feite heel simpel zo van, ja, dat wordt onderzocht, en eh... ja, van ja, ja dan bijvoorbeeld, dat het lijkt van het lijkt er op dat er fouten zijn gemaakt, de gemeente doet er natuurlijk alles aan om het onterecht uitgekeerde geld terug te krijgen, in verband met de zaak zijn twee medewerkers tijdelijk op non-actief gesteld, maar het onderzoek het onderzoek loopt nog, ook ook naar hen, dus ook voor alle feiten op tafel zijn, laten we niet gaan vingerwijzen of speculeren, want er gaan er gaan dingen mis, er gaan dingen mis, dat gebeurt in elke, in elk, in elke elke grote organisatie waar mensen werken en dit blijft bij uitstek mensenwerk, en het getuigt juist van kracht het is juist krachtig dat we ook openlijk onze fouten toegeven om daarvan te leren en te en te en te leren, en daar wordt niet alleen de gemeente beter van, maar ook de stad als als geheel en dát is toch waar we met z'n allen elke ochtend weer voor ons voor ons bed uitkomen.

AÏSHA

Oké. Ja.

3.2 Allen (Anne-Lorre komt later op.)

Rondom het bed. Jan speelt met de afstandsbediening. Er komt geen geluid uit de TV.

JAN

Maar je moet je ook voorstellen waar de vraag vandaan komt.

Niet dat ik je niet begrijp. Maar ik dacht ook dat het zaakje gewoon afgeknipt werd.

De penis.

Dus voor mij is het wel een hele eyeopener dat ie als het ware naar binnen gevouwen wordt.

Daarmee ontken ik niet wat jij zegt hè.

Wat je zei.

XENEVIEVE

Hoe zou jij het vinden als je op nationale televisie gevraagd wordt hoe het er in je onderbroek uitziet?

JAN

Ja, dat zou hartstikke raar zijn.

...

JAN

Ja, wat het ding met hoogtevrees is....

...

XENEVIEVE

Wat?

JAN

Ik moest daar aan denken toen ik van de zomer in Pisa was.

Raar eigenlijk dat je dat dan daar wel doet, want kan jij je herinneren dat je in je eigen stad de Euromast beklommen bent? Maar blijkbaar doe je dat dus niet als je er bovenop zit.

Toeristische uitjes.

“Wat het dichtste bij is, verliest men vaak het eerst uit het oog.”

Goeie tegeltekst.

Afijn. Hoogtevrees.

Dat is natuurlijk helemaal niet de angst om te vallen.

Waar je bang voor bent is dat je springt.

En dat is niet de dood.

Het is het verlangen naar simpelheid.

Een einde aan de zorgen en de verwarring.

XENEVIEVE

Ja.

JAN

Maar dat is ook de aantrekkingskracht van een man als Trump natuurlijk. Of roken.

In feite is dat niet meer dan in slowmotion van een toren springen.

Ik krijg er ook niet genoeg van.

"Aïsha Özkan"

Hmmm.

Is dat een Turkse naam?

Hé?

AÏSHA

Ja.

JAN

Hmm.

Zwarte zee?

AÏSHA

Huh?

JAN

Ik dacht misschien omdat je zo licht bent. Bij de zwarte zee heb je nog wel blonde Turken.

AÏSHA

M'n moeder is Nederlands.

JAN

Oké. Dat kan natuurlijk.
En wel Moslim dan?

AÏSHA
HmmHmm.

JAN
Ik kwam zelf nog wel eens bij de Al Wahda. Zit in een zijstraat van de Pleinweg. Eigenlijk Pleinweg, Doklaan. Vlakbij 't Karel de Stouteplein. Zegt dat je wat?

AÏSHA
Nee.

JAN
Oké. Nee, dan houdt het op.
Wel moskeeganger, of dat helemaal niet?

AÏSHA
Jawel.

JAN
En welke ga je dan? Als ik vragen mag?

AÏSHA
Mevlana.

JAN
Oké. Ja. Dat is die kant van de stad. Ja.
Ja, ik kan je vertellen, ik ben dan katholiek van huis uit
En vroeger hadden wij het allemaal gedaan hoor.

AÏSHA
Oké.

JAN
Maar goed, alle verschillen ook, er zijn natuurlijk ook heel veel Moslims die op de CDA stemmen. Dat is toch een kleine voorkeur voor toch de iets meer traditionele gezinswaarden bijvoorbeeld. Ik zit helemaal niet hoog in die partij hoor, ik heb jaren in het vastgoed gezeten, paar klussen in de haven ook, en op m'n vijfenvijftigste pas bedacht om op deze manier ook iets terug te doen voor de maatschappij. En de praktijk, kijk, ik heb Turkse vrienden, maar ik werk ook samen met jongens van Leefbaar en die hebben ook het hart op de goede plek op hun manier, en ik zeg ook altijd van ja, je kan het zo gek niet bedenken, maar uiteindelijk zijn er gewoon meer overeenkomsten dan verschillen tussen mensen. Ik bedoel, zo is het ook. En je moet wel samen door één deur passen, ja, dat snap ik. Maar goed.

AÏSHA
Au... Oké.

...

ROBERT
En
Uw
Naam
Was nog een keer?

Ik geloof dat ik het niet helemaal opgevangen had.

JAN

Jan. Jan van de gebiedscommissie.

ROBERT

Ah, ja, en u kwam voor eh -

JAN

Precies, even een een bosje bloemen brengen namens.

Het is toch in ons gebied voorgevallen en zo'n kleine attentie wordt dan vaak niet aan gedacht.

ROBERT

Oké.

JAN

Voor mij is dat ook gewoon een stukje medemenselijkheid. Ook om m'n eigen medeleven te betuigen want het is natuurlijk vreselijk aangrijpend wat er gebeurd is.

ROBERT

Ja.

JAN

Maar ik moet ook weer door helaas, je kan natuurlijk ook niet zoveel doen hier nu, het is vooral afwachten en dat zijn gewoon hele spannende uren waarin je in vertwijfeling zit als naaste, en daarmee wil ik ook echt vooral jou ook een hart onder je... onder je riem steken. Het grijpt me naar de strot hoor.

XENEVIEVE

Ja.

JAN

Ja. Het spijt me. Het spijt me dat dit mogelijk is.

ROBERT

Ik haal wel even een vaas. Voor de bloemen.

Robert af

JAN

En voor wat het waard is dan: m'n gebeden zijn met haar, dat wel. Oh - één moment, zie nu dat de grote baas op TV is, bezwaar als ik 'm even één moment wat harder zet? (*Doet dat gelijk*)

JAN

O ja, kijk het is in feite alweer bijna afgelopen zo te zien. Het is even een kort momentje hoor, het is anders dat ik voordat ik dat hele doolhof hier weer teruggevonden heb, dan is het alweer voorbij.

Anne-Lorre komt op

ANNE-LORRE

Heee... Ik kom heel kort even - even

ABOUTALEB

En ik wil daarin ook luid en duidelijk de boodschap geven, dat wij in Rotterdam heel tolerant zijn en iedereen de ruimte krijgt om op straat of waar hij of zij dan ook wil, zijn zegje te doen en wij daarnaar ook degelijk luisteren, maar bepaald gedrag kan absoluut niet worden getolereerd. Jongeren en mensen die relschoppen, niet van andermans spullen afkunnen blijven, mensen bedreigen of zelfs aanvallen, daarvoor is geen plaats en wordt direct aangepakt. Je gaat hier met respect met

inchecken- ja, god, of alles - alles nog loopt er staat een hele hele belangrijke afspraak beneden bij de receptie, maar het voelde wel, ik moest toch eerst even - even m'n gezicht laten zien hier, hoe gaat het met je?

JAN
Ah, kijk, sorry dat ik onderbreek. Kan het kloppen dat jij Anne-Lorre bent?

XENEVIEVE
Ja, eh - ik zit even te kijken...

ANNE-LORRE
Eh - ja, ja, ja, ja, dat ben ik, sorry -

JAN
Nee, hartstikke goed. Geen probleem, ik was alleen even door naar boven gelopen, ze zeiden bij de receptie dat ik daar beter even kon wachten, maar ik dacht ik maak dan gelijk even van de gelegenheid gebruik. Maar waarom ik dacht -

AÏSHA
Pardon -

ANNE-LORRE
Wat?

AÏSHA
Kan ik er even langs?

ANNE-LORRE
Hè? Wat?

AÏSHA
Ja, ik moet naar de WC!

Aïsha af. Robert terug met vaas.

ANNE-LORRE
Nou, dit is toch raar gedrag?!

ROBERT
Wat?

JAN
Van wie?

XENEVIEVE (*over de televisie*)
Wat zijn dit voor vragen?

ANNE-LORRE
Nou, ik ga hier een melding van maken hoor, ja, ja, sorry, maar dat meisje gaat alleen maar naar de WC. Ik vind haar ook heel - heel onbeleefd. Of of ben ik de enige die iets vreemds ziet?

ROBERT
Ik heb een vaas.

JAN
Ja, die agente ook die blijkt ook een Turk te zijn ook.

elkaar om. Zeker in de eerste plaats ook met de politie. Dat zijn kernwaarden van Rotterdam. Wij hebben hier een rechtsstaat, dat emoties hoog oplopen is natuurlijk goed, dat begrijp ik ook en daar moet ook ruimte voor zijn, maar je gaat niet spelen voor eigen rechter.

VOORZITTER (*onversterkt*)
Kort een paar vragen vanuit de zaal. Ja.

Gerommel met microfoons

XANDER VAN DER WULP
Er zijn geruchten dat naast Kevin van V. ook de schoonzoon van de Turkse president Erdogan als verdachte in beeld is. Wat is uw reactie daarop?

Gerommel met microfoons

ABOUTALEB
Ik reageer daarop wat ik ook al elke keer antwoord: de Politie zit hier bovenop. Zij is met een onderzoek bezig -

HANS ANDRINGA
De Schoonzoon van Erdogan heet Necmettin, nou is duidelijk geworden dat hij voor Shell een project leidde in Rotterdam. De politie heeft een andere verdachte, Kevin van V., maar kan u bevestigen dat er ook onderzoek wordt gedaan naar zijn mogelijk betrokkenheid en is Shell hier op de een of andere manier in betrokken?

VOORZITTER
Kort alstublieft.

ABOUTALEB
Over de precieze details van het politieonderzoek doe ik geen uitspraken -

HANS ANDRINGA
Weet de politie waar Necmettin is? Is hij ingerekend?

VOORZITTER
Laatste vraag.

ABOUTALEB
Over de precieze details van het onderzoek doe ik geen uitspraken. Dat zal de politie ook niet doen. U kunt er op vertrouwen - u kunt er op vertrouwen dat - dat kan ik u zeggen - dat we er bovenop zitten. Maar u moet -

ANNE-LORRE

Nou - eh - sorry- eh - dat was me niet eens opgevallen - daar gaat het niet om - daar let ik niet eens op, dus maar - dus maar -

JAN

Nee, maar omdat jij zegt valt je iets vreemds op en dat zie je gewoon niet vaak dat ze zo licht zijn, het is bijna rossig, ik vind het een plaatje hoor, daar niet van.

ANNE-LORRE

Ja, nu wordt het opeens weer iets van- van - van- dan wordt het opeens alsof ik de suggestie wek dat dat bedoel ik helemaal niet. Helemaal niet. Nou ja, laat maar - laat maar. Ik zie het blijkbaar allemaal verkeerd.

ROBERT

Ik zet even de bloemen in de vaas.

JAN

Nee, maar als jij je daarover zorgen maakt dat is volkomen te begrijpen schat -

ANNE-LORRE

Pardon? Nee -

JAN

Nee, maar ik kan je verzekeren, ja, natuurlijk, het zou niet de eerste keer zijn dat er één als politieagent vermomd kwaad in de zin heeft als het ware, maar het zou mij verbazen als deze meid daar het type voor was, dat denk toch niet. Om je gerust te stellen hè. Maar goed. Genoeg ook over dit onderwerp ook. (*zachter*) Nee, waarom ik dus ook even een korte get-together wilde, specifiek met jou ook, zodat er wat korte lijnen naar de hogere regionen zijn, het is even een kleine heads up ehm... - Ik ben Jan trouwens, van het deelgebied, CDA - maar ik weet dat je door moet, dus ik hou het kort: er zijn eigenlijk drie punten, ik begin in m'n hoofd even gelijk met het derde punt: dat is dan de uitzetting als het ware van het gezin dat Hansje begeleidde, ik bedoel, laat ik vooropstellen dat alles legaal is gebeurd, alleen wat wel is, kijk, ken je de website follow-the-money?

ANNE-LORRE

Ik weet niet. Maar ik krijg -

JAN

Alleen maar beter, want als het verder niet

FRITS WESTER

Is er een bekentenis van Kevin?

ABOUTALEB

Maar u moet - u moet er op vertrouwen dat de politie zijn werk kundig en vakbekwaam uitvoert. Het is niet in het belang -

FRITS WESTER.

Is er druk vanuit het Turkse consulaat?

VOORZITTER

Dan is dit echt de laatste vraag. We zitten op de tijd.

ABOUTALEB

Het is niet in het belang van het onderzoek en ook niet in uw of ons belang om in het wilde weg te gaan speculeren. Door de politie is bevestigd dat op dit moment lopende het onderzoek naar de mishandeling van Hansje Brinker één verdachte aangehouden is. We vertrouwen er op dat zij hun werk goed verrichten. Er zijn speculaties en verhalen, maar daarmee voedt u alleen de onrust. We moeten nu met zijn allen en ik bedoel iedereen, dat is een gezamenlijke inspanning, aan het werk dichter bij elkaar te komen en niet tegenstellingen vergroten. U kunt zeker er op vertrouwen dat de schuldige of schuldigen met een N op het einde, gestraft zullen worden.

XANDER VAN DER WULP

Heeft dit gevolgen voor -

ABOUTALEB

Maar laten we ons alsjeblieft niet laten op de kast jagen door geruchten.

XANDER VAN DER WULP

Heeft dit effect op uw ambities voor het partijleiderschap van de Partij van de Arbeid?

VOORZITTER

Sorry, nee. Laatste vraag is geweest.

ABOUTALEB

Ik ben burgemeester van Rotterdam. Dat is het antwoord waarmee u het zult moeten doen.

opgepikt wordt - kijk mijn naam wordt nu alleen genoemd, maar wat ik natuurlijk even gezamenlijk wil voorkomen is dat het zou overslaan naar belangrijke posities in het gemeentehuis bijvoorbeeld. Feitelijk ligt daar misschien natuurlijk wel de verantwoordelijkheid, maar kijk, op die manier denk ik niet, ik geloof heel sterk in gezamenlijke oplossingen, dat je gewoon even in een een-tweetje het probleem tackelt.

ANNE-LORRE

Sorry, ik krijg allemaal berichten binnen - beetje, beetje, - maar - maar wat slaat er precies over?

JAN

Nee, heel in het kort. Waar dat verhaal op die website op neerkomt, en ze hebben daar ook wel gelijk in, is dat eigenlijk behalve dan het gezin dat Hansje dan begeleidde alle andere bewoners op dat terrein uitgekocht zijn. Dat is natuurlijk simpel te verklaren, kijk zo'n gezin dat had natuurlijk ook al de nodige negatieve publiciteit op zichzelf afgeroepen, kijk, ja, voor gewone mensen valt het dan niet uit te leggen waarom zo'n gezin, dat daar dan weer een paar ton heen gaat. Het zelfde verhaal in Utrecht met een zigeunergezin is toen nog een hele rel geweest, nou ja, goed, en in goed overleg met de advocaat – je moet wel niet vergeten dat dit een Leefbaar stad is, nou ja, dat is een politieke beslissing geweest. Hoe of waar dat kan ik ook niet achterhalen, maar feitelijk is dat dan de reden om ze via de rechter op straat te zetten. Nou ja, lang verhaal - wat die follow-the-money nou dus doet - want kijk, die mensen moesten daar weg, omdat Shell daar een project doet, nou, die hebben dat keurig van ons gekocht, via het bedrijf van eh... van mijn vrouw dan is daar ook nog – nou ja, die hebben daar ook nog een kleine provisie op gekregen maar dat is even een zijspoor - het hele verhaal is een bedragje van twaalf miljoen mee gemoeid, dat is koud bier natuurlijk op de schaal van dit soort projecten, maar als gevolg van de hele situatie wordt dat dan onder een loep gelegd, nou, en wat zij zeggen is in feite is dat ze die twee bedragen naast elkaar gelegd hebben. Nou, twee dingen: we komen niet aan het bedrag voor uitkopen voor die mensen, nou, dat klopt dus feitelijk en het andere ding is dat er dus van een kwart van dat bedrag niet duidelijk uit de cijfers blijkt waar dat dan

JEROEN OVERBEEK

Goed, tot zover Burgermeester Aboutaleb. Dan gaan we nu naar André Meinema op de beurs, want daar zijn nieuwe ontwikkelingen rondom het aandeel Shell te melden...

Shell, shell, shell...

Nee, ik hoor in mijn oortje dat we dat niet doen... Wat gaan we dan doen...

We krijgen een terugblik op de gebeurtenissen van gisteravond...

Dat werkt ook niet...

Oh, we gaan naar de persconferentie van het ziekenhuis waar Hansje ligt. Ron Fresen wat kan je me vertellen?

RON FRESEN

Ja, Jeroen -

JEROEN OVERBEEK

De persconferentie is net afgelopen daar?

RON FRESEN

Ja, het was hier tegelijk met de persconferentie van Aboutaleb gepland, een beetje onhandig, maar er is ook weinig nieuws te melden -

JEROEN OVERBEEK

Geen grote veranderingen dus?

RON FRESEN

Nee, de situatie van Hansje wordt door het ziekenhuis nog steeds beschreven als stabiel, maar kritiek. Nou waren de exacte woorden van gisteravond overigens "kritiek, maar stabiel", precies andersom dus, maar of dat nou zoveel betekend, ik vraag het me af.

JEROEN OVERBEEK

Maar de politie heeft nog niet met haar kunnen praten?

RON FRESEN

Nee. Dat wordt overigens niet met zoveel worden gezegd, wellicht om daarin het politieonderzoek niet te verstoren, maar wat ik begrijp, en de behandeld arts heeft een behoorlijke lijst verwondingen voorgelezen, en daaruit mag je concluderen dat het wel zeer ernstig is, en het is zelfs de vraag, of ze het gaat redden.

JEROEN OVERBEEK

Ja -

gebleven is.

ANNE-LORRE
Hè?

JAN
Het gaat al met al om een bedrag van kleine drie miljoen geloof ik -

ANNE-LORRE
Sorry, ik krijg een cryptisch smsje van Jesse opeens, eh: "Kan gebeuren. Geen zorgen. Storm trekt voorbij. Liefs Jesse."
Oh, en: "Ps. Tip: niet alles lezen."

JAN
Oké. Nee, dat zegt me ook niks, maar goed, je snapt een beetje het parket waar we inzitten.

ANNE-LORRE
Ja - oh - dat ben ik -

Ze kijken naar de TV.

MONICA OVERDIJKINK
Nou klinkt het vanuit de demonstranten dat dit soort geweld steeds vaker voorkomt en uit onderzoek blijkt dat acceptatie van de homo en transgendergemeenschap in Nederland onder Moslims het laagst is - Nou, mijn vraag is, of de dokter vanuit persoonlijke ervaring iets kan zeggen - Sorry? Waarom kan ik mijn vraag niet stellen? Ik ben alleen benieuwd of in de belevingswereld van de dokter -

JAN
Ehm... Oké. Maar om nog even terug te komen op wat ik net zei: los van waar dat geld precies is, een accountant krijgt dat wel recht, maar niet met alle ogen op hem gericht, snap je? Voor je het weet komt er dan nog meer op tafel. Dus ik zit een beetje hardop te broeden op iets om de focus wat te verleggen. In ons beider belang. Dat er iets groots gebeurt zeg maar -

ANNE-LORRE
Ja. Ja. Gaan we doen. Maken we werk van.
(*telefoon*)
Ja, met Anne – ja – ja – maar wat is dat dan?
(*loopt bellend af*) Maar wat – wat zeg ik dan –

RON FRESEN
We hopen natuurlijk allemaal heel erg van wel, er is een team van artsen, die doen wat ze kunnen, maar we moeten met ergste rekening houden.

JEROEN OVERBEEK
Hmm. Werd er verder nog wat nieuws gemeld?

RON FRESEN
Eigenlijk niet. Er was wel één opmerkelijke gebeurtenis. Niet een van de artsen, maar een persvoorlichter - eigenlijk degene die de vragen van de pers in goede banen moet leiden - een vraag van onze collega's van RTV Rijnmond schoot haar kennelijk in het verkeerde keelgat. Dat kan gebeuren, maar dat kwam er wat opmerkelijk uit:

ANNE-LORRE
Volgende vraag -

ANNE-LORRE
Ja?

ANNE-LORRE
Nee nee nee, volgende vraag. Nee, nee, we gaan even geen framing doen. Stop maar. Hallo. Iemand anders? Volgende vraag? Dit gaan we niet doen. Nee, nee, nee, nee. Het gaat over geweld tegen een vrouw! Kan dat voor één keer niks met de Islam te maken hebben?!

TV: Gelach. Door elkaar gepraat.

ANNE-LORRE
Oké. Dankjewel. Volgende vraag.

BROUWER (*zachtjes*)
Ehm - Anne-Lorre, kan ik even -

ANNE-LORRE
Sorry, ik overleg even met de dokter.
(*Zachtjes:*) Ja? Afronden hè? Of wat wou je zeggen?
(*Anne-Lorre zet zichzelf uit*)

of is het de toon of zo? Ja, sorry, ik verhef m'n stem soms, sorry – ja – nou, ik vind dat heel raar – sorry – Dus als Rob Wijnberg iets over framing zegt, dan is de hele wereld het met hem eens, maar als ik - Ja! Maar dan moet je niet vijf minuten van te voren zeggen dat ik moet voorzitten! Want dan kan ik ook wel over timing beginnen! (af)

JAN

Nee goed. Ik loop even met je op hoor. Want kijk ik heb ook niet gelijk het ei van Columbus in m'n binnenzak. Dat zeg ik, daarom leg ik het even een treetje hoger neer.

Maar gezien de urgentie moeten we wel even kijken of we een knoop door kunnen schieten.

3.3 Robert, Aïsha, Xenevieve en Hansje

XENEVIEVE

Maar ik zeg ook niet dat 't makkelijk is.

ROBERT

Nee, dat zei je ook niet.

XENEVIEVE

Maar het is voor zoveel mensen niet makkelijk. Krijg je gelijk weer zo'n vraag of je gepest werd op school. Eh - ja. Ja, ik ben gepest op school. Ik ben zes jaar lang afgemaakt. Ik heb een zelfmoordpoging gedaan. Oké, boeien. Sorry voor je problemen, maar er zijn wel meer mensen gepest. Get over it. Het leven gaat verder. Ik ben toch nu wie ik nu ben? Of is dat aan iedereen de eerste vraag die je stelt?

“Oh, dan ben je zeker wel gepest vroeger?” “Oh, en hoe gaat dat dan met klaarkomen?”

Eh - sorry? Gaat dat jou iets aan? Ken ik jou? Zullen we het eerst over het weer hebben of zo? Ik bedoel sorry - werk, of een hobby - jij bent toch ook niet alleen maar je pik? Er is wel iets meer wat me bepaalt dan alleen m'n geslacht.

Nog zo één, zo van “oh je bent dus als man geboren?”

Ja, nee, ik weet niet of jij als man geboren bent - maar dat lijkt me dan een hele zware bevalling voor je moeder geweest. Ja. Ik was een babytje. Net als jij. En ik ben later een vrouw geworden.

Ja. Ja, ik wil best dingen uitleggen, geen probleem. Maar ergens gaat onwetendheid over in onbeschoftheid en ik ben echt wel klaar met het “ja, maar, we bedoelen het toch goed”. Sorry hoor. Oh en je mag ook niks zeggen natuurlijk omdat het juist heel goed gaat en dat er juist zoveel aandacht voor is. Nou punt één, ik maak sowieso wel zelf uit wanneer ik iets zeg of niet, dat hoeft je mij niet te vertellen. Punt twee, zo goed gaat het dus niet, en punt drie: sorry, leef ik in de middeleeuwen? Nee. Ja, alles was nog veel slechter toen. Oké. Goed verhaal. Lekker kort. Heb ik niks mee te maken nu.

Ja, weet je, dan kom ik maar militant over. Zullen we het over stereotypering van zwarte mensen hebben? Nou, als het over de Efteling gaat hebben we er opeens allemaal wél een mening over. Of transgenders? Ja, genderneutrale WC's op het gemeentehuis in Utrecht. Moet je de bril wel of niet naar beneden doen daar? Hahaha. Ik vind dat ook een prima grap. Tuurlijk. Maar als het gesprek even een stapje ingewikkelder wordt dan haken we af met z'n allen. Hoog niveau hoor. Iemand probeert een stereotype te bestrijden - oh - oké - snel! Laten we dáár weer een stereotype van maken! Hahaha kijk, daar heb je weer zo iemand die wil dat iedereen zittend gaat plassen - hahaha. Alsof ik niet weet dat de meeste mensen gewoon geboren zijn met het geslacht hoe ze zich voelen. Nou, geniet er van. Hartstikke fijn. Scheelt een boel gezeik joh. Negentig procent van de films en boeken gaat over jullie. Vind ik helemaal goed. Kan een hééeeel hééeeel klein stukje misschien ook over mij gaan? Dat de volgende keer dat je een transgender op het toneel probeert te zetten dat het niet hahaha-grappig-man-in-vrouwenkleden is? Weet je wat: gooi er nog een traumatische jeugd bij. Eerst getrouwd, altijd ongelukkig, vrouw en kinderen verlaten, drama drama drama, en uiteindelijk slachtoffer van geweld. Oh, want als we iets zijn, dan zijn we dat: slachtoffers. Ja. Dan voldoen we aan jullie wereldbeeld, zolang we maar slachtoffer zijn. “Ja, ik ben heel openminded over alles, maar, het zijn natuurlijk wel mislukte exemplaren.” Ja joh tuurlijk, prima, wat jij wil: ik ben ook hartstikke mislukt, ik moet elke dag hormonen – ik heb puberteitsremmers gehad, dus m'n lichaam maakt überhaupt geen testosteron aan. Nou, probeer

maar eens spieren op te bouwen zonder testosteron. Ik heb over vier maanden een hersteloperatie - "oh waarom dan" - nou, omdat m'n lichaam een deel van m'n vaginawand afstoot. "Doet dat pijn" Ja, dat doet pijn ja. Nee hoor. Bepaald geen survival of the fittest verhaal nee. Dan is het nog een geluk dat ik me niet voort kan planten.

3.4 Robert, Xenevieve, Aïsha en Hansje.

ROBERT

Kan ik voor jou nog wat pakken? Kopje thee?

AÏSHA

Oké.

ROBERT

Ja, thee dan maar?

Zou jij niet al lang afgelost moeten zijn?

AÏSHA

Ja.

ROBERT

Hebben ze dan personeelstekort of zo?

Oké.

Ja, dat is wel balen. Je ziet er ook uit alsof je je niet helemaal lekker voelt.

AÏSHA

Nee, het gaat wel.

ROBERT

Oké.

Nou, mocht je iets willen - aspirientje of je mag ook even liggen als je wil. Het bed is vrij - dat zal wel niet helemaal volgens de richtlijnen zijn maar -

AÏSHA

Nee. Dat helpt niet.

Het wordt alleen maar erger als ik lig.

...

ROBERT

Oké.

Nou, zeg het als ik iets kan doen, oké?

AÏSHA

Ja.

Robert gaat thee halen.

Stilte.

Robert terug met thee.

Thee drinken.

ROBERT

Wat doe je eigenlijk voor werk?

XENEVIEVE

Ja, ik ben onder andere taxateur.

ROBERT

Voor een makelaar. Of voor de belastingdienst?

XENEVIEVE

Nee, Kunst. Ik heb kunstgeschiedenis gestudeerd.

ROBERT

Oh oké. En werk je dan voor een museum of voor een verzamelaar of zo?

XENEVIEVE

Ja, allebei. Heel af en toe voor een museum, m'n specialisatie is eigenlijk Moderne Kunst of - Hedendaagse en Moderne Kunst, maar het is ook heel veel consultancy, of verzekeringen of een erfenis bijvoorbeeld.

ROBERT

Dat lijkt me best interessant.

XENEVIEVE

Jawel. Ja. Je ontmoet heel verschillende mensen en krijgt soms echt een inkijkje in iemands leven, dat is wel bijzonder. En soms is het ook echt detective werk dat is heel uitdagend.

ROBERT

En is het moeilijk?

XENEVIEVE

Om van rond te komen bedoel je?

ROBERT

Nou... dat ook -

XENEVIEVE

Ja, van alleen Moderne Kunst kan dat niet, of je moet echt tot de top behoren, maar met advies en executies kom je er wel.

ROBERT

Ja. En om de waarde te bepalen? Ik bedoel, hoe bepaal je dat eigenlijk, hoeveel een kunstwerk waard is?

XENEVIEVE

Naam van de kunstenaar, jaartal, gebruikte materialen, mate van afwerking, kleine beschadigingen, je kijkt ook heel erg naar de bewegingen op de markt - secundair zit ie natuurlijk muurvast - maar eigenlijk is het natuurlijk bijna een filosofische vraag en dan komt er bijna nog een vraag aan vooraf, en dat is wat is Kunst.

ROBERT

Ja.

XENEVIEVE

En wat is waarde eigenlijk? Bedoelen we daar geld mee? Of, onvervangbaarheid? Unicité? Is de waarde iets intrinsieks aan het kunstwerk, of wordt de waarde bepaald door de impact die het heeft op zijn omgeving? Een miljoendoek die door - nou, bijvoorbeeld een Russische miljardair in een kluis gehangen wordt, wat gebeurt daarmee met de waarde? Misschien stijgt het als je puur

naar het geld kijkt, maar niemand kan het meer zien, dus in betekenis voor de samenleving daalt de waarde.

ROBERT
Ja.

XENEVIEVE
Ik ben een proefschrift aan het schrijven - althans - ik weet niet of het ooit afkomt -

ROBERT
Oké

XENEVIEVE
En eh... het is ook niet alsof daar ineens de wereld mee verbeterd wordt. Maar goed...

ROBERT
Oké

XENEVIEVE
Maar dan zou je overal wel mee kunnen stoppen, dus -

ROBERT
Ja.

XENEVIEVE
Maar de werktitel is nu "Genderfluiditeit in het Leven en Werk van Marcel Duchamp". Nou - dat zegt je waarschijnlijk niks.

ROBERT
Ik ben niet heel thuis in de moderne kunst.

XENEVIEVE
Zijn bekendste werk, dat ken je wel, dat is de Fountain uit 1917. Het was eigenlijk de eerste Readymade -

ROBERT
Eh -

XENEVIEVE
In 2004 nog uitgeroepen tot het meest invloedrijke kunstwerk van de twintigste eeuw, dus hou je vast - zijn bekendste werk is een omgekeerde pispak in een museum zetten.

ROBERT
O ja

XENEVIEVE
Geloof het of niet: kunstfilosofisch heeft dat een aardschok teweeg gebracht: ons denken over kunst is sinds die tijd een radicaal andere kant opgegaan - ook door tijdgenoten als Matisse of Kadinsky - prachtige dingen zijn daar ook over geschreven. Het hele idee - want daarvoor werd kunst toch hoofdzakelijk nog gezien als iets om te behagen - maar het hele idee dat kunst er ook kan zijn om een shift in iemands perceptie teweeg te brengen, dat was volslagen nieuw. Dat kunst er voor kan zorgen dat je werkelijk met andere ogen naar de werkelijkheid kijkt.

ROBERT
Oké. Ja.

XENEVIEVE

Maar wat volgens mij - er is wel wat over geschreven - maar toch nog onderbelicht is, is waarom Duchamp bijvoorbeeld in dit werk specifiek voor een pisbak koos. Het heeft een provocatieve spirit, maar provocatie als enige beweeggrond van het werk noemen, ja, dan doe je in principe altijd kunstenaar én werk tekort, maar in het geval van Duchamp - een ander bekend werk van hem is bijvoorbeeld ook de Mona Lisa, waar hij dan een snorretje op heeft getekend.

ROBERT

Oké.

XENEVIEVE

Ik geloof dat de Mona Lisa de meest treffende, heldere, krachtige verbeelding is van - een platonisch ideaal bijna - niet eens van het beeld wat we hebben van een vrouw - maar van wat het wezen van een vrouw is: wat het betekent een vrouw te zijn. En voor mij toont hij door daar een snor op te schilderen - in eerste instantie denk je dat ie haar daarmee verandert, - maar in feite toont hij dat het niks uitmaakt: de kracht van de Mona Lisa is zo groot - je blijft haar zien zoals ze is - en daarmee toont hij dus het wezen van de vrouw als een autonome entiteit of pressie die niet door een uiterlijk kenmerk als gezichtsbehaaring wordt bepaald.

ROBERT

Ja

XENEVIEVE

Transdualiteit speelde natuurlijk ook in zijn persoonlijke leven, in vrouwelijke vorm noemde hij zichzelf dan Rose Sélavy. In die tijd kan je eigenlijk nog nauwelijks onderscheid maken tussen travestie of transgender: daar waren de medisch mogelijkheden nog niet ver genoeg voor ontwikkeld. Zijn laatste werk voor zijn dood is een installatie waarin je door een kijkgat in een gesloten deur uitzicht hebt op een naakte vrouw. Heel erotisch, maar ook tragisch onbereikbaar, maar door het gebruik van die deur wel met de hoop daarin besloten dat het misschien toch ooit mogelijk zou zijn om naar de andere wereld te stappen.

ROBERT

Dat is heel mooi.

XENEVIEVE

Hij was zelf een hartgrondig tegenstander van een soort zelf-analyse van de kunstenaar. Hij verplaatst de verantwoordelijkheid over de betekenis van een kunstwerk eigenlijk radicaal van de maker naar de toeschouwer. Daarmee gaf hij de kunstenaar vrijheid om volledig intuïtief te zijn en tegelijk gaf hij zijn publiek een opdracht mee. Je kan niet meer passief komen vragen van wat betekent dit werk? Nee, dat is jouw opdracht. Op die vraag moet jij het antwoord geven.

ROBERT

Ja. Of "wat wordt hier nou weer mee bedoelt" of zo, dat soort vragen.

XENEVIEVE

Ja, en het antwoord op die vraag, dat zit sinds Duchamp dus niet meer Hier - stel dat dit het kunstwerk is -

ROBERT

Ja kan

XENEVIEVE

Maar Hier (*in Roberts hoofd*)

ROBERT

Ja.

XENEVIEVE

En dat is jouw antwoord. Jouw betekenis.

ROBERT

Ja, dat snap ik. Het is persoonlijk. Ja, het is wel bijzonder. Ik zit zelf meer in de wetenschapshoek, nadenken over de kosmos bijvoorbeeld. Maar dan kan je ook tot die gedachtes komen... die je weer anders laten kijken of zo, ik weet niet -

XENEVIEVE

Ik heb wel, toen ik de Fountain zag... Gewoon die random pisbak in een museum... Voor mij voelde dat als de ultieme wraak. Ik heb altijd... toen ik nog een piemel had... ik heb dat ding zo gehaat. "Mama mag dat ding er alsjeblieft af" - zulke dingen riep ik toen ik drie was al tegen m'n moeder. En vanaf m'n zestiende had ik wel hormonen en alles, dus zo hier, in een jurk voelde ik me wel op m'n gemak - oh, en je mag sowieso voor je achttiende geen operatie, maar bij mij heeft het geduurd tot ik drieëntwintig was door die zelfmoordpoging en ik liep bij een psychiater en ze willen dan zeker zijn dat er geen andere dingen zijn, maar ah... dat duurde zo lang, zo fucking lang, en elke keer dat je dan naar de wc moet wordt je er weer zo aan herinnert aan hoe misplaatst alles is en toen ik die pisbak van Duchamp zag dacht ik: ja, dat is het symbool, en hoe verkeerd en misplaatst ik me steeds heb gevoeld en nu staat die pisbak daar zelf, in al z'n lelijkheid op de meest misplaatste, verkeerde plek die je maar kan bedenken voor een pisbak, op een fucking sokkel in een fucking museum en ik kon alleen maar denken: Ja. Fucking terecht. Nu weet jij eens hoe het voelt.

3.5 Anne-Lorre, Aïsha, Robert en Hansje

Robert doet het gordijntje van Hansje dicht om haar te wassen.

ANNE-LORRE

Maar goed, ik moet ook zeggen: soms wordt je ook helemaal gek van al die ambtelijke taal hoor, en dan heb je weer een pasje voor dit en dan weer voor dat, ik bedoel dat vooroordeel van dat ambtenaren lui of ja lui, lui zijn, dat was misschien vroeger zo, maar dat is nu echt niet meer zo, ja, er zat er één tussen, die die was er nog, die echt zo letterlijk tien voor tien voor vijf z'n spullen ging pakken elke elke keer, maar het zijn voornamelijk hele hele hele harde werkers, die echt heel heel veel gedaan gedaan willen krijgen, maar we proberen al een aantal jaren dat gebiedsgericht werken er in te krijgen, waar ik een heel groot voorstander van ben, dat je centrale aanspreekpunten krijgt, ook voor de voor de burger, maar dat zit zo in de oude lijnen en structuren, nou is er tegenwoordig ook wel elk jaar weer een reorganisatie, of wat heet, reorganisatie, het is natuurlijk gewoon bezuinigen, het moet elke keer beter voor minder minder minder geld, dat gaat dat gaat gewoon niet als je het mij vraagt, en elke keer als er weer mensen uit moeten dan gaan als eerste de jonge mensen de jonge mensen natuurlijk, dus de gemiddelde leeftijd is dan allemaal wel ruim veertig plus, die dan dat hele gedigitaliseerde flexwerk ook maar even moeten moeten oppakken, en ze weten zelf heel heel vaak ook niet waar ze moeten zijn hoor, dan is er een heel plan opgezet voor een speelcontainer, maar dan is er totaal geen dan is er totaal geen helderheid over wie de beslisbevoegdheid heeft, en het liefst wil je dan dat de raad het accordeert, want als de politiek het wil, krijgt het prioriteit, komt het vanuit de ambtenaren, dat kan ook, vanuit een stuurgroep, of adviesoverleg, of, maar als je uiteindelijk dan echt iets voor elkaar wil krijgen, dan moet je weer met de ondernemers en buurtbewoners om tafel, dus zelfs als het echt uit de wijk zelf dan komt, en dat wordt natuurlijk nu alleen maar gestimuleerd natuurlijk, Den Haag roept dan van Den Haag roept dan van Participatiesamenleving, en wat dat dan inhoudelijk is, gooien ze bij de gemeentes over de schutting, van hier zoek zoek zoek zoek het lekker uit, maar goed, vaak als er dan een keer iets iets afgevinkt wordt, dan hebben een paar jongens bijvoorbeeld een idee voor een skatebaan, wordt dat idee dan in principe omarmt, maar dan komt er bezwaar van die en van

dat, kan het niet daar, kan het uiteindelijk niet in die wijk, vijven, zessen, en die en die moet er nog z'n plasje over doen weet je wel, aanbesteding dit en dat en als die skatebaan er dan eindelijk eindelijk is, op een plek waarvan iedereen zoiets heeft van oké, waarom hier of zo, dan ben je vijf jaar verder, die jongens zijn allang die zijn met een studie begonnen of zo, snap je?

4.1 Jan en Hansje.

Jan zet de TV aan. Kijkt verder niet echt.

TV:

Gelach

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

Maar goed. Er is dus een filmpje opgedoken, een sekstape, - wij laten daar overigens geen beelden van zien omdat het om een minderjarig eh... meisje gaat -

MAARTEN VAN ROSSEM

Nee -

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

Maar zou het kunnen, dat, wat gesuggereerd wordt, wat veel mensen ook blijkbaar geloven, dat de eh... aanval uit die hoek komt?

MAARTEN VAN ROSSEM

Ja, wat er altijd gebeurt na zo'n gebeurtenis, dat zie je elke keer, dat is dat er aan alle kanten gespeculeerd wordt -

JORT KELDER

Ja gespeculeerd wordt -

MAARTEN VAN ROSSEM

En eigenlijk, voordat het politieonderzoek is afgerond, is daar gewoon nog niks met zekerheid over te zeggen -

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

Maar het verwijt aan de politie is nu dat dit helemaal niet onderzocht wordt.

MAARTEN VAN ROSSEM

Ja, als dat zo zou zijn, en ik zeg als, dan is het natuurlijk begrijpelijk dat mensen dat niet begrijpen. Kijk, een mogelijk scenario zou kunnen zijn dat dit lichtgetint individu wilde voorkomen dat dit filmpje online werd gezet, mogelijk werd gehanteerd en toen doorgeslagen is, dat is een mogelijkheid. Ook zou deze bepaalde persoon herkent zijn als een familielid -

MARC MARIE HUIJBRECHTS

Een schoonzoon zelfs.

MAARTEN VAN ROSSEM

van Erdogan -

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

De Turkse President. Ja, want dat is ook nog een verhaal wat de ronde doet: dat de man in dit filmpje de man zou zijn van de dochter van de Turkse President.

JORT KELDER

Van Erdogan ja. Nou denk ik persoonlijk dat dat verhaal gevoeglijk naar het rijk der fabelen kan worden verwezen. Maar als ik de politie was zou ik op dit moment niks uitsluiten, al was het maar om de gemoederen te bedaren.

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

Kuzu, van eh.. de politieke beweging DENK, reageert daar overigens zo op:
Laten we even kijken.

RUTGER CASTRICUM

Blijkt het toch weer een Turk te zijn hè?

TUNAHAN KUZU

Ja, ik vind die suggestie echt schadelijk. En ik had van jou wel wat meer verwacht Rutger.

RUTGER CASTRICUM

Hoezo? Ik verzin dat toch niet? Dat is toch het verhaal nu?

TUNAHAN KUZU

Ja. Ik vind het verschrikkelijk wat er is gebeurd. Maar voor dit verhaal, waarin Turkije daarbij betrokken wordt, daarvoor moet ik je toch echt naar het sprookjesboek sturen.

RUTGER CASTRICUM

Het sprookjesboek? Waar ligt dat? Is dat waar Erdogan het wetboek mee wil vervangen?

TUNAHAN KUZU

Haha. Ja. Of hoe zeg jij dat? Een Aluhoedje verhaal?

RUTGER CASTRICUM

Dit is een Aluhoedje verhaal?

TUNAHAN KUZU

Ja helemaal.

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

Ja –

MAARTEN VAN ROSSEM

Nou ja. Ik ben het zelden met die man eens, maar voor deze keer denk ik toch dat ik hem gelijk moet geven. Het punt is: we weten het niet. We weten eigenlijk alleen iets over die Hansje, en zelfs dat is heel weinig.

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

De transgendervrouw die nu in het ziekenhuis ligt.

MAARTEN VAN ROSSEM

Ja, transgender hoor je dan inderdaad te zeggen,

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

Inderdaad.

MAARTEN VAN ROSSEM

- en dan wordt er natuurlijk gelijk van uitgegaan dat het geweld tegen haar gericht was om hoe ze er uit zag, maar ook dat is natuurlijk nog helemaal niet gezegd.

MARC MARIE HUIJBRECHTS
Hoe bedoel je dat?

MAARTEN VAN ROSSEM
Iedereen gaat nu de straat op, alsof dit een zogenaamde discriminatoire actie was - als het ware gericht tegen het soort mensen wat zij vertegenwoordigd, en dat is ook zeker niet uitgesloten, maar er is nog geen zekerheid over de dader, en laat staan over zijn of haar motieven. De aanleiding kan dus ook iets heel anders zijn geweest.

MATTHIJS VAN NIEUWKERK
Nou zijn er ook mensen die eh... suggereren dat dit misschien een aanslag is die eh... iets met IS te maken kan hebben of op z'n minst Islamitisch geïnspireerd is. Hoeveel waarde hecht jij aan die geruchten?

JORT KELDER
Ja, tegenwoordig wordt natuurlijk bij alles naar IS gewezen, en ze eisen zelf ook alles op, al is dat bij mijn weten hier nog niet gebeurd. Ja, je kan je afvragen, bijvoorbeeld met wat er van de zomer in Nice gebeurd is, of je dat nou moet duiden als een IS aanhanger of gewoon een doorgedraaide gek, zoals we hier met Kars T. hebben gehad -

MATTHIJS VAN NIEUWKERK
De man die op een menigte inreed tijdens Koninginnedag een aantal jaren geleden.

MARC MARIE HUIJBRECHTS
O ja. Dat was ook zo verschrikkelijk.

JORT KELDER
Aan de andere kant: natuurlijk, die jongens van IS, of de eh - weinig-begaafden die zich daardoor laten inspireren staan er ook niet om bekend als dat ze enige liefde zouden voelen voor mensen die...

MAARTEN VAN ROSSEM
Voor mensen in het algemeen.

JORT KELDER
Ja haha, goed, ja, dus in die zin zou een transgender geen gek slachtoffer zijn. Maar het lijkt me in dit geval toch niet echt waarschijnlijk.

MARC MARIE HUIJBRECHTS
Er is ook nog niks opgeëist vanuit islamitische hoek. Toch?

MAARTEN VAN ROSSEM
Wat ook nog niks zou zeggen als ze dat wel deden.

MATTHIJS VAN NIEUWKERK
Precies. Ondertussen hebben we het hier ook over het leven van een eh... ja, nog steeds jonge vrouw - een transgender met de naam Hansje Brinker -

MAARTEN VAN ROSSEM
Wat trouwens een geweldige naam is.

JORT KELDER
De jongen die zijn vinger in de dijk stopte om een overstroming te voorkomen en zo een held werd.

MARC MARIE HUIJBRECHTS
Bleek dat toch al die tijd om een meisje te gaan.

(gelach)

MARC MARIE HUIJBRECHTS
Met een nat vingertje. - sorry.

(gelach)

MAARTEN VAN ROSSEM

Dat komt overigens uit een Amerikaans verhaal, verschrikkelijk lelijk geschreven, werkelijk tenenkrommende kitsch. Maar wij hebben als Nederland dat verhaal dat de Amerikanen voor ons verzonnen hebben met beide armen tot ons genomen. Waarschijnlijk omdat de heldenverhalen die er door Nederlanders waren geschreven nog verschrikkelijker waren. Maar dat doet er in dit geval niet toe.

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

Echt waar? Dat is interessant. Dat wist ik niet. Goed. Over dit onderwerp praat ik zo dadelijk verder met Valentijn de Hingh, model, columniste én transvrouw, Tamara van Ark, woordvoerder emancipatie en vice-fractievoorzitter van de VVD Tweede Kamerfractie, en onze eigen Jan Mulder. Straks ook muziek van Twarres, Ali B en Hadewych Minis. (*de tv draait door tune*). Bij het ziekenhuis waar Hansje Brinker ligt is een persconferentie gepland. Een serieuze zaak, over een ernstig onderwerp. Eén van de interviewers denkt dan ook een redelijk serieuze vraag te stellen, maar blijkbaar wordt de spanning de voorzitter eventjes te veel, en haar reactie is... misschien niet zo handig gekozen:

Start fragment

MONICA OVERDIJKINK
Nou klinkt het vanuit de demonstranten dat dit soort geweld steeds vaker voorkomt en uit onderzoek blijkt dat acceptatie van de homo en transgendergemeenschap in Nederland onder Moslims het laagst is - Nou, mijn vraag is, of de dokter vanuit persoonlijke ervaring iets kan zeggen - Sorry? Waarom kan ik mijn vraag niet stellen? Ik ben alleen benieuwd of in de belevingswereld van de dokter -

ANNE-LORRE
Ja?

ANNE-LORRE
Nee nee nee, volgende vraag. Nee, nee, we gaan even geen framing doen. Stop maar. Hallo. Iemand anders? Volgende vraag? Dit gaan we niet doen. Nee, nee, nee, nee. Het gaat over geweld tegen een vrouw! Kan dat voor één keer niks met de Islam te maken hebben?!

Gelach

MATTHIJS VAN NIEUWKERK
Dat is ook best een beetje onhandige uitspraak.

JORT KELDER
Saignant detail is overigens - en dat laat jij weer lekker onvermeld -

MATTHIJS VAN NIEUWKERK
Ik laat niks onvermeld, ik weet alleen niet -

JORT KELDER

- maar deze dame die dit zegt, dat is niet zomaar iemand, maar dat is Anne-Lorre van Leeuwen - het meisje komt oorspronkelijk uit Wassenaar nota bene - en die staat op plekje tien op de kandidatenlijst van - en nou mag jij de partij raden - GroenLinks, inderdaad. Dus die zou zomaar eens in de kamer kunnen komen.

MAARTEN VAN ROSSEM

Ze heeft natuurlijk ergens wel -

MARC-MARIE HUIJBRECHTS

Dit wil ik even laten horen - het kan echt niet, maar ik vind het tegelijk ongelooflijk grappig, maar ze hebben er dus een beltoon van gemaakt: "de meest progressieve beltoon van 2016" noemen ze het. En dat klinkt dan zo:

ANNE-LORRE (*uit telefoon*)

Volgende vraag? - Het gaat over geweld tegen een vrouw! Kan dat voor één keer niks met de Islam te maken hebben?! Volgende vraag? - Het gaat over geweld tegen een vrouw! Kan dat voor één keer niks met de Islam te maken hebben?!

Volgende vraag? - Het gaat over geweld tegen een vrouw! Kan dat voor één keer niks met de Islam te maken hebben?!

Gelach

JAN

Nou, zo kan ie wel weer. (*zoekt de afstandsbediening*)

MATTHIJS VAN NIEUWKERK

Mogen we hier eigenlijk wel om lachen?

MARC-MARIE HUIJBRECHTS

Nee, natuurlijk niet, maar – (*uit*)

Jan zet de TV uit.

4.2 Jan, Robert en Hansje.

JAN

Misschien is dit niet de beste plek om dit te bespreken. Ik wil dat toch even gezegd hebben: ik ben dan zijn oom. Van de jongen. Van Kevin. Die ze nu opgepakt hebben vanwege wat er gebeurd is. Als verdachte zeg maar.

ROBERT

Oh.

JAN

Ja.

ROBERT

Oké. Dat is eh... ja.

JAN

Ja. Ik dacht ook, dat is ook de reden dat ik dacht...

Maar vanuit de gebiedscommissie dacht ik ook weer van ja, we moeten wel een bloemetje langsbrengen.

ROBERT
Ja.

JAN
Kevin is de zoon van Meertje, mijn schoonzus, en mijn broer Willem, dat is dan een alcoholist geweest. Ja.
Dat was geen makkelijk leven voor haar natuurlijk.
En dan dit nog met haar zoon dan.

ROBERT
Ja. Ja, snap ik.

JAN
Maar ik dacht, het is wel goed om een bloemetje te brengen, uit menselijkheid ook.
Maar dit is ook heftig op persoonlijk vlak hoor.
Ik heb geen oog dicht gedaan.
Dat kan ik je wel vertellen.

ROBERT
Ja.

JAN
Het is zo'n rare gedachte ergens ook.
Dat ik dan nu naast degene zit.
Er hangen daar overal camera's op dat terrein.
Maar wat er nou precies gebeurd is...
Die beelden schijnen er niet te zijn.
Niet van het daadwerkelijke moment van de mishandeling.
Dat zegt een vriendje van mij bij de recherche tenminste.

ROBERT
Oké.

JAN
En wat ik gek vind, maar dat schijnt van hogerhand besloten te zijn, is dat ze dus niet achter die Turkse jongen aangaan.
Ik bedoel, ik ben ook maar een mens.

ROBERT
Ja.

JAN
Kevin is ergens ook een heel zachte en kwetsbare jongen.
Wat ik het liefste zou willen is natuurlijk dat ze wakker wordt en zegt dat hij het niet heeft gedaan.
Bij het Butje bijvoorbeeld zijn ook mensen die hem gewoon graag zien.
Maar vooral voor m'n schoonzus.
Voor Meertje.
Puur technisch is het zo makkelijk om een mensenleven te eindigen.
Zo simpel. Dat is toch verbazingwekkend eigenlijk? Dat het ergens zo simpel is?

ROBERT
Ja.

JAN

Maar goed. Ik ga.

Ik wou eigenlijk alleen nog even zeggen dat het me spijt.

Ik ben dan wel Kevin niet, maar toch van iedereen die hier langs komt degene die het dichtste bij hem staat en - nou ja, op een gegeven moment moet toch iemand het zeggen. Dus zeg ik het maar. Dat het me spijt. Dat ik zou willen dat het niet gebeurd was. Dat we de klok terug konden draaien.

Voor Hansje en Kevin en Meertje. *(gaat weg)*

Ja. Dat kan niet. Dat weet ik wel.

Maar ook als iets niet kan, dat kan je het nog wel willen.

ROBERT

Oké.

JAN *(draait zich nog om)*

Van de zomer waren we in Italië.

Margriet en ik. De kinderen die eh...

Die gaan al jaren niet meer mee.

Die gaan met hun moeder op vakantie.

...

ROBERT

Oké.

JAN

Ja, we zijn met z'n tweeën de toren van Pisa opgeklimmen.

Maar ik ben vergeten wat ik daar over wilde zeggen.

Jan af

4.3 Allen behalve Jan (Robert komen later op)

ANNE-LORRE *(tegen Aïsha)*

Maar dit is zomaar een voorbeeld natuurlijk, en er gaan ook vaak dingen vaak dingen beter, maar moet je nagaan dat dit dan alleen alleen nog maar om een skatebaan gaat, en dit soort processen, waarbij dus één interne communicatie ongelooflijk belangrijk is en twee het vaak niet een twee drie duidelijk is waar de stroomlijning daarvan daarvan hapert daarin ben ik dus heel erg heel erg geïnteresseerd. Maar goed, vingers vingers crossed, want ik sta dus op de lijst voor de landelijke verkiezingen, Jesse heeft me Jesse heeft me er op gezet of de of de kandidaatkandidaatscommissie natuurlijk dus hopelijk ga ik hopelijk ga ik de stap maken naar de andere kant, ik kijk er ook niet alleen maar naar uit hoor, je komt dan toch meer ook in de spotlights en in de wereld in de wereld van de van de soundbites en je moet daar toch in in mee al vind ik Groenlinks daar dan nog echt een van de minste in maar maar het is wel iets waar je voor moet waken dat je dan je dat je dan je integriteit behoudt, want het kan ook een harde harde wereld zijn en ik heb het natuurlijk van de kant van de kant van de ambtenaren meegemaakt en het is echt zo dat toch heel heel veel politici er toch uiteindelijk echt vooral vooral voor zichzelf zitten, en dat berekenende, dat berekenende dat is een kant die me helemaal helemaal niet trekt. Zoals wat er nu gebeurt, want ik sta dus ook weer niet zó, zo, zo hoog, dus in principe dat Aboutaleb dan nu de PvdA gaat leiden, als ik berekenend was, dan zou ik denken van, dat is niet dat is niet heel fijn fijn fijn voor mij, want dan gaan er weer kiezers naar hem, dus als het vandaag nou allemaal nog verder uit de hand loopt, als als Hansje dood doodgaat bijvoorbeeld, vreselijk vreselijk natuurlijk, maar dat straalt dan toch echt heel slecht op hem op hem af als als successuccesburgermeester, dus laat ik mijn werk maar niet al te goed doen, al te goed doen,

weet je wel? Dat is echt, dat is echt de manier van denken die ik vreselijk vreselijk vind maar je ziet dat heel heel veel, Aboutaleb is natuurlijk ergens ook zo'n carrièrepoliticus en ik heb met Merel daar ook echt ruzies ruzies over gehad, zij kon echt zo zij kon echt zo met dit soort dingen komen, en ik snap ook, wat ze ook zei, van dat dat onderdeel van het van het spel is, maar ik denk dan toch maar hé, stop, stop, stop even hoor, niet álles is spel, toch? Er is ook altijd nog zo iets nog zo iets als karma, noem ik het maar even, maar goed, dat is trouwens niet waarom ze bij me weg bij me weg is gegaan hoor, we wilden we wilden allebei heel graag kinderen en we en we en we gingen dat samen doen, adoptie adoptie bekeken, van nee, nee, nee, dus uiteindelijk dan gezocht naar een zaad een zaaddonor, want we vonden het toch belangrijk dat het persoonlijk dat het persoonlijk was, ik bedoel niet veroordelend, maar voor ons persoonlijk is het idee voor zo'n kindje dat dan zijn of haar of haar vader vader dan zo'n anonieme anonieme donor is, dat leek ons heel lastig, en we hebben het ook nog gehad over dan bijvoorbeeld een soort van co-co-co-ouderschap met een met een stel van twee mannen, dat is natuurlijk ook heel heel oké, maar wij wilden zelf dan persoonlijk graag voor onszelf, het echt het echt met z'n tweeën met z'n tweeën doen, echt samen echt samen de naam de naam bedenken en zo, ja, ja, ja, ja, dat was toch echt wel een droom een droom dus uiteindelijk gekozen voor voor Jochem dan, of gekozen, hem gevraagd natuurlijk, dat was dat was een oude een oude vriend van Merel, en ik kende ik kende hem natuurlijk ook van feestjes feestjes en zo, dus hij is toen een aantal keer komen eten, eten, afspreken, elkaar leren kennen, wat je aan elkaar hebt, want het is natuurlijk toch wel toch wel een beslissing, nou, uiteindelijk dus wel hem gevraagd, heel gek heel gek moment moment eigenlijk, voor hem ook, voor ons allemaal, maar ja, wel heel serieus, en eh... nou goed, we hebben dat dan ook nog wel een tijdje gedaan, zo, twee drie vier vijf vijf maanden of zo, en ik zou dan ik zou dan zwanger zwanger worden, omdat ik al omdat ik al de oudste was, en ik word er nu ook niet meer jonger op haha, dus ja, het het het sperma inbrengen dan dus, maar nou ja, ja, dat is niet, dat is dus niet, dat is niet van de grond van de grond gekomen dat dat projectje... en eh... en ja... en ja wat er dus gebeurde is dat blijkbaar Merel dus dan toch ook ook gevoelens gevoelens voor voor voor hem bleek te hebben eh... ontwikkeld en eh... ja, nou ja, ik weet ook niet of, maar, ja, nou ja, ze is ook, het is ook, of, nou ja, ja dingen lopen lopen lopen ook zo in het leven natuurlijk, dus, wat er wat er wat er in feite in feite nu is, is eh.... Is dat zij dus nu dus met hem met hem is, en eh... en ze zijn ook... ze zijn ook heel heel heel heel heel gelukkig, denk denk ik, ja, en ja, ze hebben dan een heel leuk leuk kindje, een meisje, is nu is nu anderhalf... Lore... heet ze...Lore...ook weer zo zo super super super cliché ergens ook, want mijn vader mijn vader die is dan psychiater en Merel die liep natuurlijk bij hem, dus hij wist dat allemaal dan al eerder dan dan dan ik het wist, ja, dus ja, dat heeft ook op dat vlak op dat vlak, ja, een knauw, een knauw... Het vertrouwen was was was, ik ik voelde me echt echt verraden, ja... maar goed: vertrouwensissues, vertrouwensissues... maarreh... ja, Lore... en eh... ja het is ontzettend eh... ja... Ja, en ik en ik zie haar af en toe ook, het is echt een ontzettend lief lief kindje, echt een supersuperschatje... Ik heb dan ook laatst, ik heb dan laatst een keer opgepast, een middag, want Jolande, de moeder de moeder van Merel die was toen – of ze hadden een trouwerij of zoiets, nou ja, ja... ja... ja het is ook allemaal al weer eh... twee, twee, bijna bijna drie jaar geleden zowat haha, dus ja... ja, ze zijn heel... heel heel heel gelukkig...samen... met... met Lore... Maar... waarom?... waarom begon ik hier nou over? O ja, nou, wat ik maar wil zeggen is... ja, karma of karma karma bedoel ik en eh... ja, dat is dus ook wel echt ook wel echt die op - die oprechtheid die ik wil houden ook in de politiek in de politiek. Ja. Maar goed, je weet nooit hoe het hoe het hoe het je weet maat nooit hoe het loopt natuurlijk. Maar Merel Merel staat weer hier in de gemeente op de lijst, dus toen dacht ik, toen dacht ik dan ga ik dan ga ik landelijk. Dan ga ik landelijk. Haha. Maar ving ik nou ving ik nou op dat jij ook een kindje een kindje had?

AÏSHA

Ja.

ANNE-LORRE

Oh, wat leuk! Maar jij bent nog jij bent nog heel jong toch? En en en en en en dat gaat allemaal? Met de combinatie met met werken?

AÏSHA

Niet zo.

Dit is pas m'n eerste dag.

...

Komt wel goed denk ik.

Hoop ik.

ANNE-LORRE

Nee, nee, nee, nee, nee, nee, - oké, sorry - maar ik trek dit niet meer - ik trek dit niet meer - je kan niet zo - je kan niet zo tegen mij doen - en het is niet - het is niet omdat je Turks bent - of Turks - of Turks - dat is absoluut het laatste - het laatste waar het mee te maken heeft - maar ik vind dat je - je - je verdacht - of raar - raar gedraagt - je communiceert - communiceert - met - met - met - halve - halve woordjes - je bent vaker niet dan wel op je post - niet - niet - niet - niet de indruk dat je bijhoudt wie er in en uitgaat - op - op - op z'n minst kan je naar m'n pasje vragen - maar oké, want dat is allemaal nog oké, maar als ik dan meer over je te weten wil komen - en ik doe alles via het boekje, hè, hè - ik ga niet op de - op de man - op de man af - ik VERTEL WAT OVER MEZELF - ik open me - ik open me helemaal up voor jou! Ik probeer aan alle - aan alle - aan alle kanten de dialoog aan te gaan - ik geef jou de ruimte - ik bouw een vertrouwensband met je op - en dan kan je niet - niet - NIET - NIET - niet - niet zo blijven zitten en niks zeggen! Heb ik niet elke stap - stap - stap - gevolgd? Ik heb - ik heb - ik heb - alles - alles - alles - alles geprobeerd. Alles. Maar ik weet het niet meer - en dit is niet hoe ik het wil helemaal niet maar ik kan gewoon niet anders dan dan recht in je gezicht zeggen dat ik me zorgen maak om je. Ik maak me zorgen om je. IK MAAK ME ZORGEN OM JE! IK MAAK ME ZORGEN OM JE! IK MAAK ME ZORGEN OM JE! (*wordt weggehaald door Robert*) Dring ik door? Dring ik überhaupt door?

AÏSHA (*huilt*)

Mijn dienst zou om acht uur al afgelopen zijn.

Ik hoor hier helemaal niet te zijn.

Ik hoor hier niet te zijn.

Ik hoor hier niet te zijn.

ROBERT (*mensen gaan al gauw door hem heen praten*)

Oké. Niks aan de hand. Niks aan de hand. Het is goed. Het zijn spanningen.

Ik krijgt net een melding - maar maak je geen zorgen - het is allemaal zo voorbij - er is schijnt sprake te zijn van een terroristische dreiging - dat klinkt heel heftig - niemand weet wat dat precies inhoudt - het komt er - luister even - het komt er - het komt er alleen maar op neer dat voor nu deze afdeling hermetisch afgesloten wordt - dus geen gebruik meer van de liften - misschien loopt er een verdacht persoon door het gebouw - maar dat gaat allemaal volgens protocol - laten we hier de rust bewaren - ja? - laten we de rust bewaren. - Zolang er niks gebeurt gaat het leven gewoon verder oké? - Ook voor mij - want ik zie op m'n bieper dat bed twaalf een hartstilstand heeft, dus ik moet daar gaan assisteren bij de reanimatie, maar dat is alles wat er aan de hand is, oké? Geen zorgen. - Ik ben maar heel even weg.

XENEVIEVE *zet de TV aan.*

TV

JEROEN OVERBEEK

We gaan nu Live over naar het ziekenhuis waar Hansje ligt - wat is er aan de hand?

RON FRESEN

Ja, wij lopen daar nu vandaan, een seconde geleden is ons medegedeeld dat we op minstens tweehonderd meter afstand van het gebouw moesten blijven. - Dat hebben we nu bijna bereikt -

JEROEN OVERBEEK

Goed, en kan je al iets zeggen -

RON FRESEN

Er zou dus sprake zijn van een terroristische dreiging. Wat dat inhoudt is nog niet duidelijk. Er kan sprake zijn van een verdacht pakketje, er kan sprake zijn van een bommelding, er kan sprake zijn van een verdacht persoon - veel is nog onduidelijk

JEROEN OVERBEEK

Goed. En kan jij iets van beweging zien in de richting van het ziekenhuis?

RON FRESEN

Toen we net wegliepen zagen we wel een aantal agenten naar binnen lopen, ik weet niet of die inmiddels ook alweer naar buiten zijn. Er komt nu ook een busje deze kant opgereden, dat zou een explosieventeam kunnen zijn - er is van alles gaande - maar wat er precies gaande is - daar zijn we nog niet helemaal achter. De politie is natuurlijk ook heel gespannen sinds de gebeurtenissen van afgelopen nacht, maar hoe dit zich zal ontwikkelen, ik kan er nu nog niks over zeggen, het kan nog alle kanten op. *(uit)*

ANNE-LORRE

Ik ben nu serieus bang.

AÏSHA

Ik had het bericht niet gezien, oké?

De batterij van m'n porto is leeg en ze wilden geen nieuwe brengen en ik krijg m'n info ook gewoon via m'n phone en ik heb hier helemaal geen bereik en ik krijg sowieso al de hele dag geen info en ik zou om acht uur vanochtend worden afgelost! Acht uur vanochtend! En ze laten me hier gewoon zitten wachten! Er komt niemand langs! Het is elke keer van bijna! Bijna! Bijna! En nou is het afgesloten en kan ik niet meer weg! Maar ik ga dood van de pijn oké?! Ik heb zoveel pijn dat ik serieus bang ben dat ik dood ga! Dat ik onherstelbaar kapot ga en niet meer voor m'n kindje kan zorgen! Vandaag zou m'n eerste dag zijn en toen zeiden ze dat ik vannacht al moest komen en nou kon ik Elif niet naar de chrèche brengen en ik moest ook fucking fucking fucking haasten vannacht en alles regelen en niemand kon ook en alles gaat helemaal naar de shit en ik ben m'n kolfapparaat vergeten en ik heb al de hele dag niet kunnen kolven en ik ben bang dat ik ga ontploffen - serieus, niet als grapje, ik ben echt bang dat ik uit elkaar knal en ik wil niet uit elkaar knallen. Ik wil niet uit elkaar knallen.

(Aïsha huilt en blijft de rest van de scène huilen)

XENEVIEVE *(omhelst haar)*

Oh, meisje -

ANNE-LORRE

Maar... maar waarom zeg je daar niks over?

AÏSHA

Omdat ik toch aan het werk ben?

Hoe komt dat dan over? Maar ik dacht de hele tijd ik red het wel, het is nog maar heel even, maar ik red niet meer - ik red het niet meer - ik heb zoveel pijn -

XENEVIEVE

Oké - het komt goed, oké.

ANNE-LORRE

Dit is een ziekenhuis. Ze zullen vast wel ergens een kolf hebben -

ROBERT (*op*)

Ze hadden genoeg mensen dus -

ANNE-LORRE

Oh, ja - even een vraagje -

XENEVIEVE

We hebben een kolf nodig - ze is haar kolf vergeten - heeft er bijna een dag niks over gezegd het domme wicht - maar ze knalt uit elkaar.

ROBERT

Oh. Oké.

Ja.

AÏSHA

Au – au –auw...

ANNE-LORRE

Kan je - kan je snel even kijken?

ROBERT

Ja. Je kan het in principe ook met je handen doen hè. Heb je kraamhulp gehad? Die hebben dat als het goed is uitgelegd -

XENEVIEVE

Ja -

AÏSHA

Ik heb dat wel geprobeerd, maar het lukt niet goed en er komt gewoon niet genoeg uit. En ik ben bang dat ik dood ga.

ROBERT

Oké. Je gaat niet dood. Het kan ontzettend veel pijn doen. Maar je gaat niet dood. Oké?

XENEVIEVE

Echt niet hoor -

ROBERT

Je moet even rustig op het bed gaan zitten. Er gaat ook niks kapot. Het ergste wat er kan gebeuren is dat er een melkkliertje ontstoken raakt, maar dat is niet erg. Hoor je wat ik zeg? Het is niet erg voor jou én het is niet erg voor de baby.

AÏSHA

Het spijt me zo. Het spijt me zo. Het is zo stom. Het is zo stom.

ROBERT

Het is helemaal niet erg. Echt niet.

Nou. Wat ik je wil vragen is om je jasje even uit te trekken. Dan kunnen we kijken of we de pijn een beetje kunnen verlichten oké?

AÏSHA

Oké.

ROBERT

Oké. Ja, wil jij haar misschien even helpen met die jas? Xenevieve helpt je - vind je dat goed?

AÏSHA

Ik schaam me zo.

XENEVIEVE

Het geeft echt niks lieverd. Echt niet.

ROBERT

Oké. Wil je dat ik er even een vrouwelijke collega bij roep om verder naar je te kijken? Zou je dat fijn vinden?

AÏSHA

Ja, ik weet het niet - ik denk het wel.

ROBERT

Oké. Ik ga nu heel even de gang op. Wat ik doe: ik haal een paar warme kompressen - misschien dat er op deze afdeling geen kolf ligt, dan zullen we het met de hand moeten doen, maar met een beetje hulp gaat dat lukken. En ik ga kijken of er een vrouwelijke collega beschikbaar is, is dat goed? Er is een reanimatie bezig, dus het kan wel heel even duren.

AÏSHA

Au- au -au

XENEVIEVE

Ik weet anders ook hoe het moet - ik weet niet hoelang zo'n reanimatie duurt -

ROBERT

Veertig minuten denk ik - als je weet hoe het moet?

XENEVIEVE

Jawel

ROBERT

Oké, hoor je dat Aïsha? Xenevieve weet misschien ook hoe ze je kan helpen. Is dat goed? Vind je dat fijn?

AÏSHA

Ja, je moet me nu helpen, ik kan echt niet meer wachten -

ROBERT

Oké. Voor jou oké?

XENEVIEVE

Ja. Is ook oké.

ROBERT

Oké, ik kom zo even kompressen brengen dan goed?

XENEVIEVE

Oké, ik ga je helpen oké?
Laat mij dat maar doen.

ANNE-LORRE

Kan – kan ik iets doen?

ROBERT

Ja natuurlijk, gewoon er zijn. Dat betekent al

Oké

heel veel. Het komt allemaal goed.

XENEVIEVE

Oh die BH zit ook veel te strak. Hoe heb je dat volgehouden, je bent ook wel hartstikke gek ook.

ANNE-LORRE

Oké. Ja. Ja.

Robert af

Anne-Lorre komt dichterbij staan

XENEVIEVE

Nou die wc-papiertjes zijn in ieder geval kleddernat, dat is in ieder geval een teken dat er wel wát uitkomt

AÏSHA

Ja, ik had eerst ook wel pads maar die waren ook al helemaal nat.

XENEVIEVE

Dat geeft helemaal niks. Ik ga nu even echt aan je borsten voelen. Vind je dat goed?

AÏSHA

Ja, oké.

XENEVIEVE

Oh, die zijn keihard zeg.

Oké. Ik ga nu heel voorzichtig - heel rustig het onderliggende weefsel masseren oké?

Zo.

Heel rustig. Het kan even duren.

Zo.

Robert op

ROBERT

Ik leg hier vast warme kompressen neer. Dan zoek ik nog even verder naar een kolf.

ANNE-LORRE

Oké.

Robert af

ANNE-LORRE

Oh, ik pak wel even een doekje.

XENEVIEVE

Nou, er begint al een heel klein beetje te komen.

AÏSHA

Maar dat is helemaal niet genoeg

XENEVIEVE

Ho, geen zorgen, we zijn ook nog lang niet klaar, dit is pas het begin.

We nemen gewoon de tijd voor de massage.

Zo.

Zo.

Hoe heet je kindje ook alweer?

AÏSHA
Elif.

XENEVIEVE
Elif.
Mooie naam.
En gaat het wel altijd goed als je Elif aanlegt?

AÏSHA
Jawel.
Ik heb wel altijd het gevoel dat ze te vol zijn of zo
Maar misschien drinkt ze ook wel te weinig, ik weet het niet.

ANNE-LORRE
Dat gaat vast goed hoor. Elke moeder - elke moeder maakt zich zorgen om die dingen.

AÏSHA
Ja.

XENEVIEVE
Wil jij anders tegelijk haar andere borst doen? Dan is er wat sneller verlichting aan twee kanten.
Anders raak je ook maar uit evenwicht. Doe maar gewoon mijn bewegingen na.

ANNE-LORRE
Oké.
Voor jou ook oké?

AÏSHA
Ja.

XENEVIEVE
Nou, de tranen die komen er in ieder geval uit hè.

AÏSHA
Ja.

XENEVIEVE
Hé kijk - daar begint wat te komen.

AÏSHA
Oh sorry -

XENEVIEVE
Nee joh, dit is een ziekenhuisbed, weet je wat daar allemaal opkomt -

Aïsha lacht

XENEVIEVE
Oh, dat vind je wel grappig? Oké.
Oh, sorry, Anne-Lorre - jij moet nog even doorgaan met die beweging die we net maakten, dus zo -
je mag best diep drukken, dat je het goed warm maakt oké?

ANNE-LORRE
Oké, ja.

XENEVIEVE

En als het dan gaat sproeien dan ga je deze beweging maken. Met duim en vingers. En dan verplaatst je die steeds een stukje. Zie je?

ANNE-LORRE

Ja.

...

XENEVIEVE

Als klein meisje...

Als klein meisje keek ik altijd naar dit soort instructiefilmpjes.

Kon ik mezelf daarna lekker in slaap huilen.

Aïsha lacht daar heel hard om.

XENEVIEVE

Oké.

AÏSHA

Sorry - ik -

XENEVIEVE

Nee joh, als jij maar een beetje plezier hebt. Daar doen we dit voor.

Anne-Lorre lacht, moet opeens aan een grap denken.

ANNE-LORRE

Sorry, moet opeens aan een liedje denken dat we vroeger altijd zongen - slaat echt helemaal nergens op -

XENEVIEVE

Oké.

ANNE-LORRE (*slappe lach*)

Ik weet ook alleen nog maar de eerste regel:

Echt te stom -

Gaat zo:

“Joepie Joepie is gekomen, heeft m'n meisje meegenomen

Blijkt het toch opeens een HOER,”

Oh fuck

Sorry

Ik vind dat echt te grappig

Slaat helemaal nergens op

“Blijkt het toch opeens een Hoer”

Oh kut - sorry - ik pis in m'n broek.

Ik vind het zo grappig.

Die fucking domme kutgrap.

Kan echt niet.

Ho – kan echt niet, sorry -

5.1 Robert en Hansje

HANSJE

Voor jou is dit natuurlijk ergens ook business as usual.

TV

JEROEN OVERBEEK

Brekend nieuws uit Ankara: Bij een aanslag op een hotelkamer in Dubai is de dochter van de Turkse president Erdogan, Esra Erdogan om het leven gekomen. Het zou gaan om een gerichte actie vanuit Syrië. Volgens de eerste berichten is er - (uit)

ROBERT

Je gaat wel veel nadenken over de dood als je hier werkt.

HANSJE

Dat zal.

ROBERT

En morbide grapjes maken.

Natuurlijk nooit waar de familie bij is.

Het zijn ook niet echt grapjes.

Maar je went er aan.

“ - hoe was het - ja, bed 3 en 6 zijn overleden - oké koffie, hoe was je weekend - jullie waren zeilen toch?”.

HANSJE

Ja.

ROBERT

Het raakt je ook wel hoor. Zeker als ze jong zijn. En jong is hier al vanaf een jaar of vijftig.

Dan denk je toch...

Iedereen kan hier terechtkomen.

En het is niet leuk om hier te liggen.

HANSJE

Niet bepaald nee.

ROBERT

Maar goed.

Een reanimatie is ook spannend.

Hoe meer er mis is met iemand, hoe beter.

Halen we daar ook onze kick vandaan.

HANSJE

Geloof je in leven na de dood?

ROBERT

Ik speel sinds een tijdje een spel op de PS4: No Man's Sky.

Virtual reality die verder gaat dan wat ooit eerder is gemaakt

Een oneindig universum. Triljoenen sterren en planeten.

Als je een nieuwe soort ontdekt, een plant, of dier, dan mag je die een naam geven.

Dat dier heeft dan voor altijd de naam die jij verzonnen hebt.

Ook als andere spelers ze ooit tegenkomen.

Ik geef de dieren die ik ontdek namen van klanten.

Patiënten bedoel ik. Die hier zijn overleden.

Leven ze toch op een bepaalde manier een beetje verder.

Als een soort krab - dino vogel - combinatie bijvoorbeeld.

Die dan zo loopt: ---

Aargh - aargh -

HANSJE

Onthoudt je al die namen?

ROBERT

Als ik er bij ben. Het is iets.
Het voelt als iets wat ik kan doen.
Ken je Nick Bostrom?

HANSJE

Nee, of waarvan? Is dat die modeontwerper?

ROBERT

Nee. Ik ben aanhanger van hem.
Ik weet niet of je een filosoof kan aanhangen.
Maar hij zegt... Het is eigenlijk een gedachte-experiment... Het komt er in feite op neer... Of het uitgangspunt is: we hebben computers -

HANSJE

Ja.

ROBERT

- en op de computers zijn we in staat om een virtuele realiteit te maken - dat kunnen we nu al. En elke nieuwe generatie van die... simulaties... is dramatisch veel beter dan de vorige.

HANSJE

Oké

ROBERT

En er is geen reden om te denken dat die ontwikkeling niet verder gaat.

HANSJE

Nee.

ROBERT

Dus op een dag zijn we in staat om een realiteit te simuleren die voor de wezens ín die realiteit aanvoelt als echt. Die virtuele wezens - pakketjes code, of hoe het ook werkt - kunnen zichzelf zien en aanraken. En elkaar. En de dingen. En er is weerstand. En geur en geluid. Ze kunnen ontdekken en leren en pijn en verdriet voelen. Liefhebben, zich voortplanten. Sterven. Zoals dit. Zoals de echte wereld.
Speel je computerspelletjes?

HANSJE

Nee.

ROBERT

Nee.

HANSJE

Ik heb wel een tijdje veel Second Life gedaan.
Kon ik honderd procent een vrouw zijn.
Was heel mooi. Zag er heel geavanceerd uit.

ROBERT

Ja.

En zoiets zal zich uiteindelijk door ontwikkelen tot een virtuele wereld waarin de eh...

HANSJE

Avatars.

ROBERT

Ja - geloven dat ze echt bestaan, echt leven, in een echte wereld zijn.

HANSJE

Ja. Dat kan. Dat geloof ik wel.

ROBERT

En wat Nick Bostrom nou zegt is dus -

HANSJE

dat we al in zo'n virtuele wereld leven.

ROBERT

Ja.

Er zijn eigenlijk drie opties. De eerste is dat de mensheid uitsterft voordat we ver genoeg ontwikkeld zijn. Optie twee is dat we het kunnen maar om een of andere ethische reden besluiten om het niet te doen. En optie drie is dat we het kunnen en doen. En als dat zo is... dan betekent dat, dat we nu, op dit moment, al in zo'n virtuele realiteit leven.

HANSJE

Hè?

ROBERT

Als we zoiets als dit kunnen bouwen, waarom zouden we het dan maar één keer doen? Dit is iets wat iedereen wil spelen, we bouwen weet ik veel, duizenden computers, die misschien zo ver zijn, dat die allemaal duizenden verschillende variaties tegelijk kunnen draaien, duizenden verschillende dimensies, en de wezens in die virtual reality's zullen ook weer hetzelfde uitvinden en ook weer virtual reality's bouwen, zodat je virtual reality's van virtual reality's krijgt, een soort caleidoscopisch droste-effect van realiteiten. En het kán natuurlijk dat wij nou nét die originele mensheid zijn, de allereerste met dit idee, maar die kans is statistisch gezien verwaarloosbaar klein.

Met logica komen we zo opeens in een wereld terecht die volkomen ónlogisch kan zijn, en dat is precies hoe we de wereld ervaren. Alles wat onverklaarbaar leek valt op z'n plek. Als God een puber is die dit spel speelt in het jaar drieduizendzevenentwintig dan is het opeens niet meer onvoorstelbaar dat hij de holocaust liet gebeuren, of kinderen laat sterven aan kanker. Misschien woont God wel echt op een wolk. Biedt hij dáár troost, geniet hij dáár van een onthoofding in Zijn naam. Brengt hij dáár voorspoed en dáár stormen en ziektes. Misschien zijn de heilige boeken wel echt van zijn hand. Was Jezus zijn avatar. Is hij wreed en vergevingsgezind, vooruitstrevend en bekrompen, onaantastbaar en lichtgeraakt, onnipotent en onkenbaar, en schiep hij de mens naar zijn tegenstrijdige hand. Misschien waren er ooit meerdere spelers - meerdere goden - verdwenen er steeds meer en is er sinds Nietzsche niemand meer die ons speelt. Geesten, wonderen, weerwolven zijn glitches in het systeem. De Oerknal het opstarten. Er zijn getallen en wetten en dingen die het leven bepalen, natuurwetten, maar als dit een virtuele realiteit is, dan moeten we een cheatcode kunnen vinden. Het lijkt nu onmogelijk om de sterren te bereiken, maar wie zou in godsnaam zo gek zijn om een universum te bouwen waarin je niet naar de sterren kan? Dat is onze grootste droom. Als dit een virtuele realiteit is dan zal dat natuurlijk kunnen. We hebben het alleen nog niet ontdekt.

HANSJE

Maar... Het is dan allemaal niet echt.

ROBERT

Dat maakt me niet uit.

HANSJE

Dan kom je bij de sterren, maar dan blijken ze niet echt. Dat is toch een verdrietige gedachte?

ROBERT

Nee. We moeten alleen onze definitie van 'echt' een beetje veranderen.

HANSJE

Ik vind dit niet echt troostend allemaal.

ROBERT

Een andere mogelijkheid is dat als je sterft dat dan in één keer alle dimethyltryptamine in je hersenen vrijkomt.

HANSJE

En dan?

ROBERT

We zijn niet meer dan een indruk, een onvoelbare siddering in het onkenbare waterbed van ruimte en tijd, en er is geen reden aan te nemen dat onze ervaring van die dimensies in wakende toestand echter is dan als we slapen. In een slaap van een paar minuten kan een droom dagen duren. Misschien is je laatste ademdeug wel je persoonlijke zwarte gat, voor de buitenwereld is het moment zo voorbij, maar voor jou kan die DMT-trip misschien een eeuwigheid duren. En zoals elke droom zal die eeuwigheid gevuld worden met momenten uit jouw leven, je ervaringen, wat je hebt gedaan of gelaten, en je zult geliefden terugzien, ook degene die al lang dood zijn, want dat is wat er gebeurt in een droom, en wie weet, als je slechte dingen hebben gedaan, zullen die je achtervolgen.

HANSJE

Denk je dat dit zo'n droom is?

ROBERT

Van jou? Zou kunnen.

HANSJE

Had ik me toch anders voorgesteld.

ROBERT

Maar het kan ook die van mij zijn. Lijkt me waarschijnlijker zelfs.

HANSJE

Waarom?

ROBERT

Omdat we in een ziekenhuis zijn. Ben je hiervoor hier wel eens geweest?

HANSJE

Niet op deze afdeling.

ROBERT

Zie je? En toch is alles zo helder. Net echt. Dat komt door alle ervaringen die ik hier heb opgedaan. Mijn geest kan deze ruimte precies nabouwen.

HANSJE

Ga jij dan nu dood? En ben ik al lang geleden doodgegaan?

ROBERT

Zou kunnen. Maar ik weet het niet hoor. Ik heb tijdens m'n studie heel veel drugs gebruikt. Ook meer dan genoeg dimethyltriptamine. Je bent tien minuten weg, maar het voelt als uren. Dit kan ook een flashback zijn. Die kreeg ik op een gegeven moment steeds vaker. Uiteindelijk ook opgenomen, studie niet afgemaakt, medicijnen, rijke ouders, verwachtingen, je stelt altijd wel iemand teleur en het vaakste jezelf en al die dingen, ik weet het ook niet. Waarschijnlijk was het angst om te falen, maar misschien ook gewoon zin om te feesten, wie zal het zeggen, als ze sterven hoef ik niet meer te werken, maar ja, die gedachte houdt je ook maar zo lang op de bank, uiteindelijk hoef je het leven niet te begrijpen, niet te weten waarom of waarvoor, om er toch voor te vechten, dus mezelf bij elkaar geraapt, verplegersopleiding gedaan, misschien wordt je uiteindelijk toch het gelukkigst gewoon door er voor iemand anders te zijn, maar hoe dan ook, hier zitten we dan.

HANSJE

Ik ben bang.

ROBERT

Ja.

HANSJE

Ik ben bang om niks meer te weten. Om de tijd te verliezen. Ik ben bang om geen gedachtes meer te hebben. Geen lichaam, geen herinneringen. Ik ben bang om nooit meer terug te komen. Ik ben bang voor niks.

ROBERT

Ja.

HANSJE

De wereld is zo mooi en ik heb er zoveel van nog niet gezien. Ik zou nog graag naar Antarctica gaan. Ik heb nog nooit ijsbergen in het echt gezien, of de zon die 's nachts laag over de sneeuwvlakte schijnt. Ik hoorde ergens dat dan alle kleuren uit het wit tevoorschijn komen. Ik zag een animatiefilm over een bruine berin, die verdwaald raakte in de sneeuw - dat moet de noordpool geweest zijn dan - ze was zwanger van een vierling en door een toevallige mutatie in het DNA had één van haar kinderen een witte vacht. Toen de beren groter werden probeerden ze eh... pinguïns te vangen om te eten, maar de bruine beren staken af tegen de witte sneeuw en de pinguïns zagen ze aankomen en vluchtten weg. De bruine beren stierven van de honger, alleen de witte beer kon ongezien dichtbij komen en een pinguïn vangen. Zij overleefde, plantte zich voort en gaf haar witte genen door. Generaties lang werden er nog bruine beren geboren, maar omdat hun overlevingskansen veel kleiner waren verdwenen uiteindelijk die genen uit de populatie en zo ontstond de ijsbeer. Maar sorry, ik weet dat je nog andere dingen te doen hebt, maar je wist dat deze scène er aan zat te komen en ik wil toch graag eindigen met een soort van moraal.

ROBERT

Over dat door toedoen van de mens de leefomgeving van de ijsberen bedreigd wordt, en dat we onze verslaving aan fossiele brandstoffen een halt toe moeten roepen en moeten overstappen op hernieuwbare energiebronnen.

HANSJE

Oh, ja, zo had ik er niet over nagedacht. Maar dat is ook goed. Nee, wat ik opvallend vond aan die animatie, waarmee de Amerikaanse voice-over evolutie probeerde uit te leggen aan een breed publiek, was de focus op de winnaar. De fittest. Misschien is jouw moraal wel beter, eigenlijk.

ROBERT

Nee, ik dacht vanwege de ijsberen.

HANSJE

Wat als die witte beer in het bos geboren was? Misschien worden er wel af en toe witte beren geboren in een bos. Wat als die beer verdwaald was in de woestijn. Wat als alle blaadjes op ooghoogte hingen toen de eerste giraffe met een lange nek werd geboren? Of als er toen alleen maar mos was? Die toevallige variatie in het DNA, dat moment van die spontane vergissing, daar wordt zo makkelijk overheen gestapt. Het enige wat rest is het Amerikaanse "the-winner-takes-all"-succes-verhaal. En dat is allemaal ongelooflijk handig - het snelste rennen, de hoogste blaadjes pakken, de beste schutkleuren, het knapste circuskunstje - voor jóú, in die omstandigheden, op dat moment, voor de survival van het individu - misschien zelfs van de soort - voor een tijdje - maar op een dag sta je daar: als de allerbruinste beer van alle bruine beren. Verdwaald in de sneeuw. Stervend van de honger. Terwijl je mislukte zusje met die witte vacht, die het in het bruine berenbos nooit had gered - zich uit d'r plaat staat te survivalen. Zo fijn dat je de fittest van je tijd was. Sta je dan. De natuur - wij - overleven door ons eindeloos te vergissen. Door eindeloos te variëren. Niet de geslaagde exemplaren, maar iedereen die afwijkt zorgt dat we kunnen blijven bestaan. Als we alleen maar zouden herhalen wat werkt, waarom zouden we dan in godsnaam ooit uit zee gekropen zijn? Misschien vond de eerste vis die aan land kroop het water wel jeuken. Was het een moeilijke leerling en kon ie niet meekomen in de school. Alles en iedereen die ooit iets bereikt heeft was een beetje vreemd of anders. Kunst is het niet-herhalen van wat werkt. Fuck de succesformule. We moeten de mislukkingen en vergissingen vieren en koesteren, want een van hen zal er voor zorgen dat we blijven bestaan. Ik denk dat het trouwens zeehonden waren, geen pinguïns.

ROBERT

Ja.

HANSJE

Het zal wel een akelig gezicht zijn, al die beestjes en schimmels en wat er ook allemaal gebeurt, dat er larven in je groeien, en kleine krioelende diertjes geboren worden en leven en sterven en dat je langzaam verandert in aarde en dat in die aarde weer zaadjes groeien die planten en bomen worden en dat insecten en bijen en vogels van je leven, dat je weer onderaan de kringloop begint en met alles één geheel bent, en dat je ook weer alles worden kan. En alles opnieuw helemaal verkeerdt kan doen.

EINDE

VLEUGELS VAN GLAS

Ik heb niet goed opgelet vandaag
Vloog van de tak maar was te laat
Gepakt voor de lol door een kat

Ik heb niet goed opgelet vandaag
Vloog door de wolken maar helaas
De wolken die waren van glas

Sorry let niet op mij
Vlieg voorbij mijn lief
Lief 't gaat zo voorbij
Lief 't gaat

Ik heb niet goed opgelet mijn lief
Vloog te dicht bij een zonnestraal
Mijn vleugels die zijn toch van was

Sorry let niet op mij
Vlieg voorbij mijn lief
Lief 't gaat zo voorbij
Lief 't gaat

LEVENS LIED

Het was nog niet gek lang geleden in een dorp dichterbij dan je denkt
Dat een kleine meid werd geboren gevangen in 't lichaam van een vent
Ze wilde graag poppen en in jurkjes naar school
Als de jongens vochten om een waterpistool
Dan schonk zij thee uit het roze servies, dat haar zus van de sint had gehad
En zong ze zacht haar knuffels in slaap, tot ze alles in d' wereld vergat
Ja alles in d' wereld vergat

Het was nog niet gek lang geleden in een dorp dichterbij dan je denkt
Dat haar ouders veel van haar hielden, maar dit gedrag niet waren gewend
haar dwongen om net als een jongen te zijn
't waren geen slechte mensen, en ja het deed pijn
Dat ze zo hard en kil moesten zijn, want hoe komt zo'n jongen terecht?
Want als je niet als iedereen bent, ja dan eindigt het slecht
Ja dan eindigt het slecht

Het was nog niet gek lang geleden in een dorp dichterbij dan je denkt
Dat ze zelf ook dacht dat ze gek was en haar best deed te zijn als een vent
Ze speelde een rol, wist zich steeds aan te passen
Tot ze ging huilen als ze staand moest gaan plassen
Omdat ze dat ding niet wilde zien, wat bungelde tussen haar benen
En ze hoopte als ze opstond iedere dag dat het ding was verdwenen
dat het ding was verdwenen

Het was nog niet gek lang geleden in een stad dichterbij dan je denkt
Dat ze als man haar medemens bijstond, ja met al haar tijd en talent

Voor al die types met al hun problemen
zei ze 'zoals het komt zo moet je het te nemen'
Ze stond voor je klaar met hulp en met raad en alles kon je haar vragen
Het ging haar niet slecht en ze vond ook haar draai maar toch bleef er iets knagen
Ja toch bleef er iets knagen

Het was nog niet gek lang geleden in een dorp dichterbij dan je denkt
Dat haar moeder in het verpleeghuis haar niet meer had herkend
En ze dacht, dat is het, ik ben mezelf nooit geweest
en die nacht, in een spiegel, op een heel verkeerd feest
zag ze die man, die ze niet wilde zijn, en zei, nu is het klaar
Ik kies voor mezelf en ik verander vandaag van een hem in een haar
van een hem in een haar

Het was nog niet gek lang geleden in een stad dichterbij dan je denkt
Dat haar traject bijna voltooid was maar nog niet voor honderd procent
Ze genoot iedere dag van haar vrouwelijke vormen
Tot ze een week voor voltooiing, door een man zonder normen
In een container middernacht op een verlaten terrein in coma werd geslagen
De pijn en het verdriet na zo'n lange strijd is bijna niet te verdragen
is bijna niet te verdragen

Het maakt niet gek veel verschil of het hier was, ver weg of dichtbij
Of het gister gebeurde of morgen, 't is misschien al heel lang voorbij.
Zijn haar ouders al dood en alles vergeten,
Haar vrienden verhuist en willen niks van haar weten
Maar hoe het ook zit, ze ligt daar alleen, alleen, alleen en verlaten
En wat ze niet snapt is waarom we zo vaak dat wat anders is haten
Dat wat anders is haten

SCHREEUW ME

De zon is al oud
Z'n dagen geteld
't duurt niet meer lang
Totdat ie smelt
De haat wordt beloond
Want God is een beest
Vergeet wat nog komt
En wat is geweest

De aarde is ziek
En breekt uit elkaar
Geld is je God
God is gevaar
Er is hier geen troost
De mens is een beest
Er is een vulkaan
Maar nergens een feest

Tijd is illusie
Vroeger is later

En later is dood
Drink van het water
Vergiftigd met lood
De heilige geest
Droomt van een zoon
die nooit is geweest

Pijn is de bouwsteen
Van al wat kan zijn
Start met de oerknal
Het niks met atoompijn
Te zijn is geweld
Een vonk in 't zwart
Oneindig bekneld
Met een wegtikkend hart

Maar geef me het nu
Geef dit ene moment
Waar tijd niet bestaat
Waar in je me kent
Het is nooit te laat
dus schreeuw in dit noodweer
Waar alles vergaat
Mijn naam nog een keer
Mijn naam nog één keer
Schreeuw
Schreeuw

Dat ene moment
In het oog van de storm
Raak me dan aan
Smelt met me samen
Vergeet wat nog komt
En wat is geweest
Schreeuw nu mijn naam
Smelt met me samen

HART EN ZIEL

Maak me mee
Beleef
Beleef me
Beleef me
leef dans kus me
Maak me mee
Beleef me
maak me mee

Joeri Vos (1981) is schrijver, regisseur en acteur. Sinds het afronden van zijn studie aan ArtEZ toneelschool in Arnhem in 2006 heeft hij bij diverse gezelschappen gewerkt. Vos maakt sinds 2013 deel uit van het vaste team van Toneelgroep Oostpool. Eerder maakte hij voor het gezelschap de toneelbewerkingen van *Orlando*, *Hamlet* en *Buzz Aldrin, waar ben je gebleven?* en regisseerde hij *Beschuit met muisjes* van Herman Heijermans en de montage-voorstelling *First Contact*. Tot 2013 vormde hij samen met Isil Vos en Noël S. Keulen het gezelschap TG 42, waarbij hij meerdere voorstellingen regisseerde, tekst schreef en speelde. Ook behoorde hij tot de vaste spelersgroep van Keesen&co, regisseerde hij bij de Toneelschuur in Haarlem en Theater Bellevue in Amsterdam, en werkte hij regelmatig samen met Eric de Vroedt. Deze tekst is de derde in het drieluik Goede Bedoelingen, waarvan *De Onrendabelen* het eerste deel was en *Fresh Young Gods* het tweede.

Toneelwerk

Fresh Young Gods - 2015
*De Onrendabelen** - 2014
Buzz Aldrin, waar ben je gebleven? - 2013
*Het proces** - 2013
Wat er gebeurde met de spullen uit het kantoor van Koen Beentjes na het faillissement van Binckbank. - 2012
De laatste dans - i.s.m. Ilay den Boer - 2012
What's happenin' brother - i.s.m. Sadettin Kirmızıyüz - 2012
Hamlet - 2010
*Mightysociety 8** - 2010
De ondergang van... - 2010
Orlando - 2009
Richard I - 2009
MENSEN - 2008
De Sjoerd Vollebregt Show - 2007
Hallo Maria - 2006
Alpha Centauri - 2006
Save Enterprises - 2005
Het familiebedrijf - 2004
Campagne - 2003
Schimmenrijk - 2002
Bloedbanden - 2001
Alfred - 2001
Desdemona - 2000

* Deze teksten verschenen eerder in de reeks van De Nieuwe Toneelbibliotheek (#182, 254)